

JMG

Kandidatuppsats i journalistik

2019-05-28

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation

www.jmg.gu.se

”Wir schaffen das!”

En kvantitativ innehållsanalys om svensk nyhetsbevakning
av EU:s asylpolitik

Författare: Jennifer Sandberg och Raphaelle Sisask

Handledare: Nicklas Håkansson

Kursansvarig: Marina Ghersetti

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Title: “Wir schaffen das!” - A quantitative content analysis of Swedish media coverage on the asylum issue at EU level

Authors: Jennifer Sandberg and Raphaelle Sisask

Level: Bachelor thesis in Journalism

Term: HT 2019

Supervisor: Nicklas Håkansson

During the refugee crisis of 2015 and 2016 the European Union experienced an unparalleled amount of refugee and migrant arrivals. As member states and political parties disagreed on how to respond to the migratory pressures, the parliaments 2014-2019 legislative term would be characterized by numerous internal conflicts.

The purpose of this study is to examine Swedish news coverage of the asylum issue at EU level during the parliamentary period of 2014-2019. We will examine how frequent the news coverage has been and how the issue has been framed by implementing a quantitative content analysis. The material that was analyzed consists of news articles from four major Swedish newspapers. For comparison we chose two daily national newspapers; Dagens Nyheter and Svenska Dagbladet, and two tabloid newspapers; Aftonbladet and Expressen. We sampled content from five years of daily newspaper editions by selecting 20 constructed weeks, and using keywords to single out content relevant to our study. We investigated the prevalence of six generic frames described in previous research on framing common in media coverage of politics; attribution of responsibility, human interest, conflict, economic consequences, strategy and morality frame. We also base our quantitative content analysis in the theory of issue-attention-cycles, that are the way in which the media or the public pay attention to an issue over time.

The main findings in this study show that Swedish news-coverage of asylum issues on an EU-level follow a cyclical pattern, and that coverage of the issue peaked in the third quarter of 2015. The daily press accounted for 68% of the coverage on the issue and DN had an existing coverage throughout the parliamentary term of office, while the coverage by the tabloids was mostly concentrated in 2015 and 2016. Overall, the attribution of responsibility frame was most commonly used in the news published in the printed press by the four news outlets.

Keywords: Framing, issue-attention-cycle, media-attention-cycle, EU, refugee, refugee-crisis, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet, Expressen, quantitative content analysis

Nyckelord: Gestaltning, uppmärksamhetscykel, EU, Europa, flykting, flyktingkris, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet, Expressen, kvantitativ innehållsanalys

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Utomvetenskaplig problematisering	4
1.2 Inomvetenskaplig problematisering	5
2. Syfte och frågeställningar	6
3. Teoretiskt ramverk och tidigare forskning	7
3.1 Uppmärksamhetscykler (Issue Attention Cycle)	7
3.1.1 Tidigare forskning om uppmärksamhetscykler	8
3.2 Gestaltningsteori (Framing)	10
3.2.1 Tidigare forskning om gestaltningsteori	10
3.2.2 Skillnad i gestaltning mellan morgon- och kvällstidningar	11
3.3 Att kombinera de två teorierna	12
4. Metod och material	13
4.1 Val av metod	13
4.1.1 Kvantitativ innehållsanalys	13
4.2 Material	13
4.2.1 Analysenheter	14
4.2.2 Typ av text	15
4.2.3 Tidsurval	15
4.3 Definitioner	16
4.4 Diskussion	20
4.5 Reliabilitet och validitet	20
5. Resultat och Analys	22
5.1 Medial uppmärksamhet för asylfrågor på EU-nivå	22
5.2 Skiftande uppmärksamhet över tid hos olika medieföretag	24
5.3 Vanligaste gestaltningarna vid bevakning av asylfrågor på EU-nivå	26
5.4 Variation av gestaltningarna mellan de respektive nyhetsmedierna	28
5.5 Skillnader i gestaltning under de olika stadierna av uppmärksamhetscykeln	29
5.6 Viktigaste resultaten	31
6. Slutdiskussion	32
6.1 Förslag till vidare forskning	33
7. Referenser	35
Referenser i tidslinjen:	39
Bilaga 1. Tidslinje	41
Bilaga 2. Kodschema	43
Bilaga 3. Konstruerade veckor	44

1. Inledning

Den 19 April 2015 kapsejsade en båt fylld med flyktingar utanför Libyens kust. UNHCR, Förenta Nationernas flyktingorgan, kunde fastställa att minst 800 människor dog på Medelhavet den dagen i försöket att ta sig till Italien (Bonomolo, 2015). Till följd av denna tragedi och andra liknande händelser samma månad höll Europeiska Rådet ett extrainsatt möte där man försökte komma på ett sätt att förebygga fler dödsfall till havs (European Council, 2015). Detta blev startskottet för en tid då asylfrågan skulle komma att stå högt på både EU:s och nyhetsmediers agenda. I och med att flyktingarna började strömma in i Europa uppstod meningsskiljaktigheter om hur de skulle tas emot. I juli 2015 satte till exempel Ungern upp ett taggtrådsstängsel längs med den serbiska gränsen för att stänga ute flyktingar medan Angela Merkel annonserade den tyska open border-policy och yttrade de berömda orden "Wir Schaffen das". Den 24:e november grät Åsa Romson i TV när hon tillsammans med Stefan Löfven meddelade att svenska asylregler skulle anpassas till EU:s miniminivå – detta från att Sverige tidigare haft ett av EU:s mest generösa mottaganden. Flyktingkrisen satte kort sagt EU och dess medlemsstater inför ett svårt prov, och den Europaparlamentariska mandatperioden 2014-2019 skulle komma att präglas av ett flertal interna konflikter.

Sedan 1995 har Sverige varit medlem i Europeiska Unionen, vars uppdrag bland annat är att främja fred, välfärd, frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. När Sverige gick med i EU sade staten upp en del av sin suveränitet för att överlåta den makten till EU:s beslutsfattande organ. Ur ett journalistiskt perspektiv är det relevant att bevaka EU då det är synonymt med att granska makthavarna som påverkar svensk lag. Svenska journalisters bevakning av EU:s politik har länge ansetts vara bristfällig, något som bland annat omskrivits i den första upplagan av *EU-handboken*, som gavs ut av Tidningen Journalisten tillsammans med EU-kommissionen. Helena Giertha trodde då att en anledning bakom den bristfälliga bevakningen kan vara låg kunskap om Unionen, och därmed sämre kapacitet att förmedla nyheter om EU (Melchior, 2016:6). Inför EU-valet den 26 maj 2019 gav man ut en andra upplaga av handboken där Helena Giertha skrev att medieintresset för EU, till följd av flyktingströmmarna, hade ökat på senare år. Hon skrev också att hon trodde att svenska journalister var mer insatta i hur den förordnade unionen fungerar jämfört med när EU-handboken först gavs ut (Melchior, 2019:6). Vi tycker att detta påstående är intressant sådant, och har därför valt att ägna denna uppsats åt att utforska om den här "förbättringen" syns ur ett frekvensmässigt perspektiv. I denna uppsats kommer vi alltså att undersöka svenska mediers nyhetsbevakning av asylfrågan på EU-nivå under den Europaparlamentariska mandatperioden 2014-2019. Dels hur frekvent nyhetsbevakningen varit, och dels på vilket sätt nyheterna har gestaltats. Vi vill göra detta för att se om Helena Gierthas påstående verkligen stämmer, men inom ramen av asylfrågan specifikt. Vi upplever att detta ämne är relevant att studera i relation till den så kallade flyktingkrisen 2015, men

även för att bevakning av EU:s asylpolitik kan påverka på vilket sätt allmänheten uppfattar frågan.

Med denna undersökning tror vi att vi kommer kunna mäta om svensk mediebevakning av EU:s asylpolitik förändrats eller ej, och om det potentiellt finns en skillnad mellan medierna. Vår tes är att bevakningen är cyklisk, och till stor del händelseorienterad. Även att det finns en skillnad i mängd bevakning och användning av gestaltningar mellan morgon- och kvällstidningar. För att undersöka svensk bevakning av EU:s asylpolitik kommer vi att genomföra en kvantitativ innehållsanalys där vi kodar ett urval av material från fyra svenska tidningar; Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och Expressen. Vi kommer alltså att studera hur frekvent bevakningen varit under den senaste Europaparlamentariska mandatperioden, och även inom vilka ramar ämnet har förmedlats. Vi grundar vår kvantitativa innehållsanalys i teorin om uppmärksamhetscykler; sättet på vilket media och eller allmänheten fokuserar på en sakfråga under någon längre period, och gestaltningsteorin; att välja aspekter av en uppfattad verklighet och framhäva dem i en kommunikativ text. I kommande kapitel kommer vårt teoretiska ramverk att förklaras mer genomförligt, tillsammans med tidigare forskning, metod och material. Men först ska vi presentera vår inom- och utomvetenskapliga problematisering.

1.1 Utomvetenskaplig problematisering

Det finns flera anledningar till varför det är relevant att undersöka hur EU:s asylpolitik bevakas av svenska medier. För det första är bristfällig eller oregelbunden bevakning av EU problematiskt ur ett demokratiskt perspektiv. Enligt en Väljarbarometer från Novus förväntas valdeltagandet i europaparlamentsvalet bli 44,7%^{1*}(Novus, 2019, 23 april), en minskning från 2014 då valdeltagandet var 51% (Novus, 2019). Enligt Torbjörn Sjöström, Novus VD, kan detta bero på att väljarna inte fått tillräckligt med information för att kunna rösta (Olsson, 2019). Han menar att EU-bevakningen inte är påtaglig i svenska medier då fokus främst ligger på nationella frågor.

Peter Berglez, medieforskare vid Örebro Universitet, har också uppmärksammat problematiken med mediernas nationella logik. I en debattartikel från 2009 skrev han att svenska medier “bör ta sitt ansvar för att en stor del av befolkningen varken känner eller har något EU-engagemang” (Berglez, 2009). Han menar att medierna måste hänga med dit makten förskjutits för att leverera i sin roll som tredje statsmakt. Det kommer inte att finnas en nationell vinkel i all rapportering från EU, men enligt Berglez är det ändå viktigt att informera om vad som försiggår i till exempel Bryssel då Sverige är en del av EU.

^{1*} Enligt ett preliminärt valresultat från kvällen den 26:e blev valdeltagandet 2019 53,3 procent, vilket är en ökning från 2014 och ett rekordhögst valdeltagande för ett EU-val

Förutom det demokratiska perspektivet är detta ämne relevant att undersöka då det är ett ämne där många journalister påstås sakna kunskap. I en rapport av liberala tankesmedjan *Timbro* skrev journalisten Kristin Wester att bristen på EU-bevakning till viss del beror på att svenska journalister inte är insatta i EU:s komplexa struktur och beslutsprocess (Wester, 2009). Detta är problematiskt eftersom att bristande kunskap innebär att journalisterna har sämre förmåga att förmedla kontinuerlig information inom till exempel EU:s asylpolitik, trots att det faktiskt händer saker i relation till sakfrågan, i Bryssel. Sedan april 2015 har till exempel ministerrådet och Europeiska rådet jobbat med det som de själva benämner *migrationskris*. Det Europeiska rådet behandlar för närvarande sju lagförslag från EU-kommissionen som ska förbättra EU:s asylregler (Europeiska Rådet, 2019). Enligt rådet visade migrationskrisen att EU:s asylregler måste reformeras, och nu försöker man skapa miniminormer för behandling av alla asylsökande och asylansökningar i hela EU. Detta för att förebygga att migranter reser till det land där de tror att de har störst möjlighet att få skydd (Europeiska Rådet, 2019). Arbetet med förslagen går mycket långsamt, med vissa medlemsländer som motsätter sig förslagen helt (Europaportalen, 2019). En sådan här reform skulle såklart ha mycket stor inverkan på Sverige och vårt flyktingmottagande och kan därför anses vara ett mycket relevant bevakningsområde för svenska journalister.

1.2 Inomvetenskaplig problematisering

Ur ett teoretiskt perspektiv är denna studie viktig eftersom att vi funnit en inomvetenskaplig kunskapslucka. Det finns omfattande forskning kring det teoretiska ramverk (se kapitel 3) vi valt att basera vår undersökning på. Teorin om uppmärksamhetscykler har testats i förhållande till flera olika bevakningsområden, som till exempel hälsoepidemier, klimatrapportering och flyktingkriser (Shih et al., 2008) (Djerf-Pierre, 2013) (Greussing & Boomgaarden, 2017). Detsamma med gestaltningsteorin, där man bland annat undersökt vilka gestaltningar som förekommit vid bevakning av asylfrågor, hur EU-händelser gestaltas i medier och skillnaden i användandet av gestaltningar mellan morgon- och kvällstidningar (Greussing & Boomgaarden, 2017) (Semetko & Valkenburg, 2000). Dock har dessa två teorier hittills aldrig kombinerats för att specifikt jämföra bevakning av EU:s asylpolitik. Den här typen av undersökning har inte heller gjorts på ett nationellt komparativt plan där svenska medier jämförs. Denna uppsats är ämnad att bidra till vårt samlade vetande genom att förse med ett deskriptivt resultat kring svensk mediebevakning av asylpolitik på EU-nivå, utan att faktiskt kommentera vilken följd bevakningen har. Vi ser alltså vårt forskningsbidrag som en början på något större, och hoppas att våra resultat kan generera intresse till vidare medieforskning om till exempel vilka implikationer användandet av gestaltningar har i relation till sakfrågan. Kort sagt ser vi denna uppsats som ett första steg mot att fylla kunskapsluckan. Vi hoppas att vår forskning ska kunna bredda förståelsen av uppmärksamhetscykler genom att visa att cykliska mönster kan se olika ut beroende på vilken sakfråga som undersöks.

2. Syfte och frågeställningar

Som tidigare påpekat är syftet med denna uppsats att undersöka svenska mediers nyhetsbevakning av asylfrågan på EU-nivå under den Europaparlamentariska mandatperioden 2014-2019. Dels hur frekvent nyhetsbevakningen varit, och på vilket sätt nyheterna har gestaltats. Detta syfte består av fem frågeställningar som vi ska besvara med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys. Frågeställningarna är:

1. Hur mycket uppmärksamhet fick asylfrågor på EU-nivå under mandatperioden?
2. Hur skiftade uppmärksamheten mellan medierna över tid?
3. Vilka gestaltningar är vanligast vid bevakning av asylfrågor på EU-nivå?
4. Varierar användandet av gestaltningar mellan de respektive medierna, och i så fall hur?
5. Varierar gestaltningen under de olika faserna av uppmärksamhetscykeln?

För att kunna uppfylla detta syfte tar vi hjälp av tidigare forskning och teori kring uppmärksamhetscykler och gestaltningar. I följande kapitel presenteras detta.

3. Teoretiskt ramverk och tidigare forskning

I vår jämförande analys kommer vi huvudsakligen förlita oss på två teorier.

Gestaltningsteorin hjälper oss att undersöka vilka aspekter av EU:s asylpolitik som svenska medier lyfter fram. Vi kommer också att använda teorin om uppmärksamhetscykler, som ska hjälpa oss att förklara den skiftande uppmärksamheten kring EU och asylpolitik under de fem år som vi undersöker. Kombinationen av dessa två teorier är nödvändig eftersom tidigare forskning också har visat att gestaltningar tenderar att förändras när en nyhet utvecklas (Shih et al., 2008). Om journalister betonar olika narrativ i olika stadier av uppmärksamhetscykeln hoppas vi att det ska framgå i vår studie. Nedan sammanfattas också tidigare forskning kring de två teorierna.

3.1 Uppmärksamhetscykler (Issue Attention Cycle)

Termen uppmärksamhetscykler myntades av Anthony Downs år 1972 för att förklara hur media och allmänheten sällan fokuserar på en sakfråga under någon längre period (Downs, 1972). Downs använde teorin för att förklara varför nyhetsbevakningen av klimatfrågor gick upp och ned snarare än att utvecklas linjärt (Djerf-Pierre & Olausson, 2015). Cykeln, såsom den beskrivs av Downs, har fem faser. Den första fasen är den "preproblematiska" fasen, ett förstadie där sakfrågan inte uppmärksammas av allmänheten i någon större utsträckning. Istället är det främst experter och särskilda intressegrupper som är medvetna om frågan. Den andra fasen är då allmänheten blir uppmärksammas om frågan. I det här stadiet är diskursen vanligtvis optimistisk, alltså att man tänker att problemet i fråga kan lösas genom att vidta rätt åtgärder. När allmänheten anser att kostnaden (som kan vara pengar, påfrestningar på samhället, sociala förmåner etc.) för att lösa problemet är större än man initialt trott, eller större än vad man kan tolerera, är cykeln i sin tredje fas. Gradvis avtagande av allmänt intresse i sakfrågan karaktäriserar cykelns fjärde fas. Till sist kan den femte fasen ses som "den postproblematiska fasen". Då har frågan blivit ersatt av andra mer angelägna frågor (Downs, 1972).

Grundkonceptet av en cykel har blivit ifrågasatt av vissa akademiker. De hävdar att i stället för de fem naturligt uppkomna stadier som Downs beskriver, är klimatfrågor socialt konstruerade. De olika mönstren härrör från den dynamiska konkurrensen och interaktionen mellan experter på olika institutionella arenor (Djerf-Pierre, 2013). Den teori som Downs presenterade i sin forskning från 1972 utgick ifrån idén om en enda topp – alltså att när ett ämne nått störst uppmärksamhet kommer uppmärksamheten kring ämnet aldrig nå samma topp igen. Teorin har därefter utvecklats av vissa efterkommande forskare som tydligt tillåter upprepade cykler eller återkommande toppar i deras tillvägagångssätt (Ibid, 2013). Downs femte fas av uppmärksamhetscykeln har också ansetts vara mindre applicerbar på mer händelseorienterade sakfrågor eftersom dessa frågor ofta blir ersatta av andra mer angelägna frågor utan att själva problemet upplösts (Shih et al., 2018:157). Downs berör detta i sin

studie genom att förklara att en fråga som har gått igenom cykeln i stort sett alltid får mer genomsnittlig uppmärksamhet än en fråga som är i “pre-discovery stage”, det vill säga en fråga som inte fått stor medial uppmärksamhet. En fråga som har genomgått cykeln kan befinna sig i ett “långvarigt limbo, det vill säga ett skymningsområde av mindre uppmärksamhet eller spasmodiskt återkommande uppmärksamhet” (Downs, 1972:40).

En sak som Djerf-Pierre lyfter i sin studie från 2011 är vikten av att skilja på det som kallas “issue-attention-cycle” från “media-attention-cycle”. För Downs inkluderade “issue-attention-cycle” medial, politisk och allmän uppmärksamhet. Enligt Djerf-Pierre berör “media-attention-cycle” enbart medial uppmärksamhet (Djerf-Pierre, 2013). I vår studie har vi valt enbart undersöka medial uppmärksamhet.

Downs beskrev tre kriterier som kännetecknar vilka ämnen som mest troligt kommer att präglas av uppmärksamhetscykler. Det första kännetecknet är att majoriteten av samhället inte drabbas av frågan. De som drabbas är alltså en numerisk minoritet (Downs, 1972). Även om problemet är omfattande så är det ändå relativt få som drabbas om man ser till hela befolkningen. Majoriteten är därför inte tillräckligt drabbad av frågan för att upprätthålla uppmärksamhet i längden. Det andra kännetecknet är att lidandet som orsakas av problemet genereras av en samhällsstruktur som gynnar majoriteten, eller en minoritet med makt. Slutligen kännetecknas ämnen som påverkas av uppmärksamhetscykler av att de inte har några spännande eller dramatiska kvalitéer, eller att de inte *längre* har det. Om vi utgår ifrån de här tre punkterna upplever vi att EU:s asylpolitik i allra högsta grad riskerar att påverkas av uppmärksamhetscykler. Ett politiskt ämne som asyl kan sägas påverka svenska befolkningen på en samhällsnivå, men de direkt drabbade är ju ändå de asylsökande och deras anhöriga, det vill säga en numerisk minoritet. I likhet med Downs andra kännetecken har EU och Sverige också demokratiska möjligheter att påverka ödet för den asylsökande minoriteten. Vi beslutar till exempel hur resurser fördelas i EU:s, hur vår nationella budget ser ut och hur integrationsprocessen och mottagandet av flyktingar sker. Slutligen har det skett många dramatiska och förödande saker under de gångna fem åren som kan kopplas till EU:s asylpolitik, men EU:s byråkrati och legislativa process kan anses vara komplex och tråkig, snarare än dramatisk.

3.1.1 Tidigare forskning om uppmärksamhetscykler

I en studie från 1972 gjorde Downs en empirisk undersökning om amerikaners skiftande intresse kring miljörelaterade sakfrågor. Downs framhävde i sin forskning den betydande roll medier spelar när det kommer till att öka allmänintresset kring viktiga sakfrågor. Han menade att medial uppmärksamhet är ett viktigt drivmedel för att forma opinion och påtvinga samhällelig förändring. Det finns ett flertal forskare som arbetat kumulativt utifrån Downs forskning. Bland annat Monika Djerf-Pierre, som studerat hur nyhetsbevakningen av miljöfrågor utvecklats över tid för Sveriges Television (Djerf-Pierre, 2013). Hennes studie utvecklar teorin om Metacykler. Metacykler hänvisar till de stora fluktuationerna i uppmärksamhet inom en sakfråga över tid. Detta jämförs med det Djerf-Pierre kallar

problemcykler som handlar om variationen i uppmärksamhet av enskilda sakfrågor. I studien analyserar hon problemcyklarnas mönster och undersöker hur cykler av uppmärksamhet på enskilda sakfrågor bidrar till att bilda klimatrelaterade metacyklar i media. Kortsagt visade Djerf-Pierre att en metacykel består av flera problemcykler (Ibid, 2013).

Katherine McComas och James Shanahan skrev en forskningsartikel 1999 om uppmärksamhetscykler och klimatförändring. För att beskriva de olika faserna i en uppmärksamhetscykel använde de termerna 'waxing', 'waning' och 'maintenance'. 'Waxing', för att beskriva en period när bevakningen av ett ämne ökar. 'Waning' innebär en period när bevakningen minskar och 'maintenance' stage används när bevakningen inte förändras. Dessa punkter motsvarar upp- och nedgångar i frekvenskurvan (McComas & Shanahan, 1999).

Eftersom teorin om uppmärksamhetscykler framförallt använts inom forskning kring miljöfrågor finns det inte lika mycket diskussion kring teorins användbarhet för ämnen utanför klimatfrågor. Men det finns förstås undantag för det här. År 2001 gjorde Claes H. de Vreese en undersökning där Storbritannien, Danmark och Nederländernas nyhetsbevakning av EU-relaterade ämnen jämfördes. Hans resultat visade att nyhetsbevakningen av EU-relaterade ämnen hade cykliska tendenser (de Vreese, 2001). Man kunde se att bevakningen av europafrågor nådde sin höjdpunkt i samband med stora EU-händelser, men att bevakningen nästan var obefintlig däremellan (Ibid, 2001). De Vreese studerade bevakningen under tre stora EU-händelser; införandet av euron i januari 1999, valet till Europaparlamentet i juni 1999 och toppmötet i Nice i december 2000. Studien granskade de tre händelsernas synlighet i medier, nyhetsagendan bakom och den roll som nationella nyhetsorganisationer spelade för att bevaka EU-händelserna. Slutsatsen var att bevakningen av EU-relaterade frågor toppade under händelserna, men den knappast var befintlig före och efter. De Vreese kunde se att nyhetsorganisationerna skiljde sig åt i sin medielogik, och i hur mycket man ansträngt sig för att bevaka händelserna. Det framgick också att public service-företagen i större utsträckning var proaktiva i valet av vilka frågor som bevakades än vad de privata nyhetsföretagen var (Ibid, 2001).

Ytterligare forskning har visat att journalister tenderar att fokusera på händelser, såsom katastrofer, olyckor och kortsiktiga konsekvenser, snarare än samhällsproblem bakomliggande faktorer. I *Reporting on Risk: How the Mass media portray accidents, diseases and other hazards* skriver Eleanor Singer och Phyllis Endreny att det råder en konflikt mellan medieföretag och forskare vad gäller risk-kommunikation. Att informera på det sätt som bäst värnar om den allmänna opinionen innefattar detaljerade beskrivningar av komplexa problem och noggranna analyser av långsiktiga konsekvenser. Men journalister förmedlar till störst del nyheter om konkreta händelser utan att beskriva den större kontexten för att det helt enkelt inte är ett journalistiskt krav (Singer & Endreny, 1994:265).

3.2 Gestaltningsteori (Framing)

Gestaltning handlar om hur människor förstår omvärlden (Shehata, 2015). Om dagordningsteorin handlar om *vad* som befinner sig på dagordningen, till exempel en sakfråga som EU:s asylpolitik, så handlar gestaltning om *hur* sakfrågan framställs, alltså hur medier framställer den asylpolitik som EU utför (Ibid, 2015). Gaye Tuchman var en amerikansk sociolog som tidigt använde begreppet framing. I *Making News: A Study of the construction of reality* beskrev hon nyheter som ett fönster mot omvärlden. Genom fönstret lär sig publiken bland annat om omvärlden, sig själva, sina ledare och institutioner (Tuchman, 1978). Med fönstermetaforen vill hon förklara att publikens bild av omvärlden förändras beroende på vilket fönster man tittar ut genom. På samma sätt ger aldrig nyhetsmedier en helt objektiv bild av verkligheten. Enligt Robert Entman handlar gestaltning om urval, uppmärksamhet och om att definiera problem (Entman, 1993). Han menar att gestaltning sker genom att lyfta fram vissa delar av verkligheten på ett sätt som främjar en viss problemdefinition. Gestaltning makt innebär att publikens opinion styrs beroende på hur problemet är formulerat.

Gestaltningsteorin utgick från början från hur alla människor tolkar sin egen omgivning och agerar utifrån kulturellt inlärd inramning. Inom sociologi studerar man, utöver journalistiska gestaltningar, också gestaltning utifrån till exempel politiska aktörer och vanliga medborgare. Gestaltningar existerar i politiska argument, journalistiska normer, och de diskurser som förs av sociala rörelser (de Vreese, 2005). Gestaltningsteorin blir därför central för oss, för att kunna få insyn i på vilket sätt EU:s asylpolitik presenteras i svenska medier.

För att identifiera gestaltningar i journalistiskt material kan man använda både den deduktiva och induktiva metoden. Det finns flera generella gestaltningar som är återkommande i daglig nyhetsjournalistik, särskilt i politisk journalistik (Shehata, 2015). Dessa generella gestaltningar har formulerats genom kumulativa studier (Semetko & Valkenburg, 2000). Vi har valt sex sådana gestaltningar, som vi tror kan vara förekommande i bevakning av vår sakfråga. De presenteras senare, i avsnitt 4.3. Det är med hjälp av dessa gestaltningar som vi kommer att analysera våra analysenheter.

3.2.1 Tidigare forskning om gestaltningsteori

Gestaltningsteorin har sitt ursprung inom flera olika vetenskapliga discipliner (Shehata, 2015). Ett flertal forskare har tidigare definierat ordet gestaltning, men Robert Entmans definition är en av de mest erkända; att gestalta är att välja aspekter av en uppfattad verklighet och framhäva dem i en kommunikativ text (Entman, 1993:52) (Matthes, 2009:355). Enligt Erving Goffman är gestaltningsteorin en av de viktigaste teorierna inom medieforskningen (Goffman, 1974). I *Handbok i Journalistikforskning* beskrivs en

utgångspunkt inom forskningen av journalistiska gestaltningar; att de är oundvikliga, men att de kan vara omedvetna som medvetna val i en journalists arbete (Shehata, 2015).

Tidigare forskning har visat att mediers användning av gestaltningar kan påverka mottagarens uppfattning kring de ämnen som bevakas (Price et al., 1997). Även att nyhetsbevakning fungerar som en kognitiv genväg för mottagare när det kommer till frågor som inte har en direkt inverkan på deras liv, och som de därför är insatta kring (Gamson & Modigliani, 1989). Flera forskare har undersökt vilka journalistiska gestaltningar som är de mest förekommande. Holli Semetko och Patti Valkenburg studerade statlig holländsk mediebevakning av Europeiska rådets ordinarie möten gällande Amsterdamfördraget år 1997, och testade förekomsten av fem generella journalistiska gestaltningar; ansvar-, konflikt-, moral-, ekonomiska konsekvenser- och mänskliga öden-gestaltning. Deras resultat tydde på att ansvarsgestaltning var den mest förekommande, men att format och ämne påverkade gestaltningarnas förekomst (Semetko & Valkenburg, 2000:105).

I en artikel från 2017 undersökte Esther Greussing och Hajo Boomgaarden sex österrikiska tidningars nyhetsbevakning av flykting- och asylfrågor mellan januari 2015 och januari 2016 (Greussing & Boomgaarden, 2017). Syftet var att identifiera de mest framträdande gestaltningar som användes. Med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys kom de fram till att nyheterna till stor del handlade om ekonomi och hot mot den nationella säkerheten. Desto mindre präglades bevakningen av en humanitär gestaltning, där bakgrundsfakta om flyktingarnas situation kunde framhävas. Resultaten visade att de sex tidningarnas bevakning bestod av fler gestaltningar under mer intensiva perioder av den så kallade flyktingkrisen, men att de med tiden kristalliserades. Greussing och Boomgaarden kom fram till att samtliga österrikiska tidningar förmedlade stereotypiska tolkningar av asylfrågor vid humanitära och politiska kriser, och att det inte var fördelaktigt då det förvränger mottagarnas bild av denna komplicerade sakfråga, och därmed potentiellt försvårar nyanländas integrering i samhället.

Strategigestaltning har också visat sig vara en förekommande journalistisk gestaltning. Enligt *The framing of Politics as strategy and game: A review of Concepts, operationalizations and key findings* är denna typen av gestaltning en av de viktigaste när man forskar om politisk nyhetsbevakning (Aalberg et al., 2011).

3.2.2 Skillnad i gestaltning mellan morgon- och kvällstidningar

En vanlig klassifikation inom tryckt press är distinktionen mellan morgon- och kvällstidningar. Med termen morgontidningar syftar man till medier som fokuserar på "hårda" nyheter, det vill säga nyheter om politik, statlig administration och ekonomi. Kvällstidningar å andra sidan fokuserar på sensationella, "mjuka" nyheter som handlar om sport, kändisar, skandaler och brottslighet (Reinemann et al., 2012:221-239). Ytterligare forskning visar att morgontidningar tenderar att försöka vilja förklara komplexa händelser genom att placera dem i en djupare kontext medan kvällstidningar drar sig mot enklare

händelser med talande bilder. Inget av sätten behöver nödvändigtvis vara skadligt för demokratin (Friedrich & Jandura, 2014). Kvällstidningar påstås till och med öka intresset för vissa typer av nyheter genom att vara mer lättbegriplig för läsaren, och lägga större betoning på känslor (Skovsgaard, 2014:214).

På samma sätt som morgon- och kvällstidningar skiljer sig åt i innehåll skiljer de sig också åt när det kommer till gestaltningar. Semetko och Valkenburg skriver att mer allvarliga nyhetskanaler oftare använder sig av ansvars-gestaltning och konfliktgestaltning medan mer sensationella nyhetskanaler oftare använder mänskliga öden-gestaltning (Semetko & Valkenburg, 2000). Enligt Adam Shehata har detta att göra med "journalistiska värderingar, rutiner och praktiker som präglar det journalistiska arbetet på en nyhetsorganisation" (Shehata, 2015).

3.3 Att kombinera de två teorierna

I en undersökning från 2008 kombinerade Tsung-Jen Shih, Rosalyna Wijaya och Dominique Brossard gestaltningsteorin med teorin om uppmärksamhetscykler för att kunna undersöka New York Times nyhetsbevakning av tre hälsoepidemier. De tre forskarna ansåg att kombinationen av de två teorierna var nödvändig då användningen av journalistiska gestaltningar tenderar att förändras i samband med utvecklingen av en sakfråga (Shih et al., 2008:143). Deras undersökning visade tre olika sorters resultat; vilka gestaltningar som var mest förekommande över tid, hur mycket de tre respektive epidemierna uppmärksammades och när gestaltningarna användes i relation till fasen i vilken epidemin befann sig. En relevant upptäckt som de gjorde var att nyhetsbevakningen av hälsoepidemierna var händelseorienterad, och att minskad medial uppmärksamhet, till skillnad från Downs femte fas (se 3.1), inte nödvändigtvis var synonymt med en lösning till problemet (Ibid, 2008:157).

4. Metod och material

I tidigare kapitel har syfte, teori och tidigare forskning beskrivits. I detta kapitel kommer alla detaljer som krävs för att operationalisera denna undersökning att beskrivas. Däribland definitioner av begrepp, och förklaringar bakom kodschemats variabler. Detta kapitel inkluderar även en diskussionsdel, i vilken metod och material problematiseras.

4.1 Val av metod

Vi har beslutat att genomföra en kvantitativ innehållsanalys i uppfyllandet av denna studies syfte. I förhållande till det kvantitativa sättet har vi valt ut material som senare kommer att koda i den empiriska undersökningen.

4.1.1 Kvantitativ innehållsanalys

En kvantitativ innehållsanalys innebär två saker; (1) det är en undersökning där innehåll framställs i antingen skriftlig, muntlig eller bildmässig form, och (2) undersökningen baseras på likvärdiga och jämförbara uppgifter om så pass många analysenheter att dessa kan uttryckas och analyseras med siffror (Esiasson et al., 2012). Den kvantitativa innehållsanalysen är användbar när man vill besvara frågor om “förekomsten av olika typer av innehållsliga kategorier i ett material” (Ibid, 2012:197). Förekomsten kan handla om både frekvens och utrymme i tid eller rum. Vi ansåg att en kvantitativ metod var lämpligast för denna studie då den skulle tillåta oss att analysera ett större material över tid. Ytterligare ett skäl var att metoden, på grund av att den besvarar frågor om förekomst, skulle hjälpa oss att mäta uppmärksamheten för asylfrågor på EU-nivå bland svenska medier på ett kvantifierbart sätt. Metoden kommer kort och gott att hjälpa oss besvara “hur ofta?” och “i hur stor andel?”.

För den kvantitativa metoden har vi skapat ett kodschema med 16 stycken variabler. Kodschemat består dels av sju formvariabler som hjälper till att identifiera och kategorisera analysenheterna, men även av åtta innehållsliga variabler där frågorna bland annat handlar om förekomsten av de olika generella gestaltningarna (Karlsson & Strömbäck, 2015:362-363). Detta för att kunna distingera vilket eller vilka gestaltningar som är vanligast inom respektive medier över tid. De sex gestaltningarna kommer att beskrivas längre ned i detta kapitel.

4.2 Material

För att besvara våra forskningsfrågor har vi valt att analysera artiklar ur Dagens Nyheter (DN), Aftonbladet, Svenska Dagbladet (SvD) och Expressen. Dessa fyra medier är med i egenskap av att de är rikstäckande. På så sätt har de chansen att påverka en större del av svenska folkets kunskap och opinion kring asylfrågor på EU-nivå. Tidningarna trycks även

dagligen och representerar både morgon- och kvällstidningar. Mer specifikt har de valts ut för att de har störst och näst störst nettoräckvidd inom sina format, enligt Kantar Sifo (Orvesto, 2017). Med hjälp av dem kommer vi kunna undersöka eventuella skillnader och likheter i bevakning mellan morgon- och kvällstidningar.

Med tanke på vår tidsbegränsning i genomförandet av denna studie har vi valt att enbart inkludera de fyra mediernas tryckta material. På så sätt minskar antalet analysenheter till en genomförbar mängd, och möjligheten att använda databasen "Mediearkivet" öppnas upp.

4.2.1 Analysenheter

Analysenheterna i denna kvantitativa innehållsanalys är medieföretagens artiklar. En artikel är en fristående text med egen rubrik. Om det finns anslutande faktarutor och diagram gills de som en del av artikeln. Vi har beslutat att en artikel måste överstiga 100 ord för att rådande gestaltningar ska kunna urskiljas. Kortare texter, såsom notiser, disponeras i och för sig som en nyhetsartikel, men det är vår mening att de är för korta för att kunna analyseras enligt gestaltningsteorin (Häger, 2014: 50-52). I och med att analysenheterna består av tryckt material har vi kunnat använda databasen "Mediearkivet". För att sortera bort irrelevanta analysenheter har vi använt oss av tre sökord; EU*, asyl* och flykting*. Sökorden har fungerat som hjälpmedel, och inte som definition. Det betyder att en analysenhet inte *måste* innehålla det exakta ordet "EU" eller "Europeiska Unionen" för att vara relevant. En artikel kan handla om EU:s asylpolitik utan att artikelförfattaren på något sätt har nämnt en koppling till Unionen. En text kan också vara irrelevant trots att den innehåller två eller fler sökord. Om ett av orden till exempel förekommer i en bisats, eller sökorden inte förekommer i relation till varann blir analysenheten irrelevant. På ett manuellt sätt måste kodaren alltså avgöra om en artikel är relevant, och det kräver att kodaren läser hela artikeln. Det finns vissa kriterier en artikel måste uppfylla för att kodalas. De är:

- Artikeln handlar om asylpolitik som påverkar flera EU-medlemsländer, det vill säga att artikeln inte handlar om nationell politik och
- Artikeln handlar om följder av EU-beslut, alltså att nyheten går att koppla till exempelvis Dublin-, Turkiet- eller Schengenavtalet eller
- Artikeln handlar om en händelse som kräver ett ingripande av EU-instanser

En manuell bedömning av artiklarnas relevans är viktig för att vi märkt att det finns många artiklar som platsar i vår studie, utan att artikelförfattaren har dragit en koppling till EU. Specifikt märkte vi att detta förekom bland artiklar från Aftonbladet och Expressen. För att förhindra att bortfall missgynnar kvällstidningar till den grad att vi inte ger en rättvis bild av tidningarnas övervakning, inkluderar vi alltså analysenheter som till exempel innehåller ordet "Europa". Kort sagt måste kodaren tolka om EU:s asylpolitik är en sakfråga som tas upp i

analysenheten. Ett exempel på en artikel som kodas, men som saknar en direkt koppling till EU är artikeln *Det handlar om människors rätt att leva* (Al-Khamisi, 2015-09-07)

4.2.2 Typ av text

Vårt materiella urval består utav traditionella nyhetsartiklar samt flera former av åsiktsmaterial såsom ledare, krönikor, debattartiklar och politiska kommentarer. Nyhetsartiklar är sakliga texter som ofta besvarar frågorna vem, var, vad, varför och hur. Artikelförfattarens åsikter framkommer inte i texten. Istället används intervjupersoner för att förmedla känslor och åsikter, och med det upprätthålls värdet av objektivitet. I diverse åsiktsmaterial tillåts skribenten att blanda fakta med opinion för att till exempel vädja om moral i en sakfråga. Vi har valt att ta med både traditionella nyhetsartiklar och åsiktsmaterial, exklusive insändare, för att verkligen kunna analysera sakfrågans mediala uppmärksamhet. Till en början övervägde vi att exkludera åsiktsmaterial på grund av bristen på objektivitet, men vi kom fram till att det var irrelevant i relation till denna studie. All uppmärksamhet gills kort sagt som uppmärksamhet, oavsett om skribenten förmedlar en åsikt eller ej. Dessutom har vi lagt märke till att de fyra medierna regelbundet använder sig av åsiktsmaterial för att beskriva mer komplexa händelser. I Aftonbladet får till exempel politiska kommentatorn Lina Mellin utrymme att förklara EU:s förordningar och dess implikationer för Sverige (Mellin, 2015-09-07).

Vi har också med åsiktsmaterial för att vi är intresserade av att se om andra typer av gestaltningar förmedlas i den typen av texter.

4.2.3 Tidsurval

Inför den empiriska undersökningen ville vi att vårt tidsspann i största möjliga utsträckning skulle representera den Europaparlamentariska mandatperioden 2014-2019. Tekniskt sett sträcker sig perioden mellan 25 maj 2014 och 26 maj 2019, men i och med att denna studie kommer att vara slutförd innan periodens slut har vi varit tvungna att sätta stopp efter första kvartalet 2019. För att undgå kodande av det totala urvalet under denna femårsperiod har vi tagit hjälp av studien *Sample Size for Newspaper Content Analysis in Multi-Year Studies*. I studien kom Stephen Lacy et al. fram till den mest effektiva metoden för att samla innehåll från en femårsperiod, samtidigt som tidsurvalets generaliserbarhet upprätthölls. De kom fram till att nio konstruerade veckor var det mest effektiva urvalet som fortfarande kunde representera innehållet i en morgontidning under den givna perioden. Stephen Lacy et al. menade dock att urvalet bör anpassas efter det man vill undersöka (Lacy et al., 2001). Med det i åtanke har vi bestämt oss för att öka urvalet till en konstruerad vecka per kvartal under en femårsperiod. Detta för att kunna visa hur uppmärksamheten kring asylfrågor på EU-nivå kontinuerligt varierar över tid, men även för att öka mängden analysenheter. Totalt kommer vårt urval att bestå av 20 konstruerade veckor som slumpmässigt plockas ut ur kvartalen mellan 1 april 2014 och 31 mars 2019. Vi har valt denna tidsperiod av tre skäl; (1)

Föregående Europaparlamentsval inkluderas i perioden, (2) även den så kallade flyktingkrisen och (3) tidsperioden kommer förhoppningsvis spegla hur uppmärksammas asylfrågan är inför det kommande Europaparlamentsvalet den 26 maj 2019.

Enligt Metodpraktikan finns det fyra fördelar med ett slumpmässigt urval av ett större antal analysenheter; risken för att välja fall som bekräftar hypotesen minimeras, enskildheter minskar i betydelse, det finns goda chanser för att analysenheterna speglar en representativ variation och slutligen blir det möjligt att uttala sig i mer exakta termer kring en teoris slagkraft (Esiasson et al., 2012:100).

4.3 Definitioner

I denna del av metodavsnittet definieras och förklaras begrepp samt kodschemats tolkningsregler. Kodschemat består av 16 variabler. Analysenheterna har kodats in i SPSS, för att ge oss en tydlig överblick över analysenheterna.

Asylfrågor på EU-nivå

För att kunna koda relevanta artiklar är det viktigt att kodaren förstår vad “asylfrågor på EU-nivå” innebär. Sverige har gett upp en del av sin suveränitet till Europeiska Unionens institutioner, vars arbete ofta leder till nya svenska lagar och regler. Det finns vissa politikområden inom vilka svenska lagar har allt sitt ursprung i Bryssel, och andra områden där EU:s organ inte bestämmer någonting. När det kommer till området “frihet, säkerhet och rättvisa”, alltså frågor som bland annat rör asyl- och flyktingpolitik samt Schengensamarbetet, har både EU och medlemsländerna möjlighet att fatta beslut (Melchior, 2019:29). Dock har EU-lag alltid företräde över svensk lag. Den Europaparlamentariska mandatperioden 2014-2019 kommer att ha inkluderat den så kallade “Europeiska flyktingkrisen”, där 1.2 miljoner människor beräknas ha sökt asyl inom EU under 2016 (Melchior, 2019:29). När vi talar om asylfrågor på EU-nivå syftar vi till beslut och processer som berör denna sakfråga, och som – direkt som indirekt – påverkar samtliga EU-medlemsländer. Ett exempel är Turkietavtalet. Detta avtal innebär att alla flyktingar som kommer från Turkiet till de grekiska öarna efter den 20 mars 2016 skickas tillbaka till Turkiet (Fores, 2019). Avtalet skapades för att minska människors incitament att söka sig till EU på ett osäkert sätt. Artiklar som beskriver Turkiet-avtalet och dess följd platsar i vår empiriska studie.

Uppmärksamhet

Vi kommer att bedöma uppmärksamhet genom att mäta mängd analysenheter per medieföretag över tid, och mängd utrymme i rum per medieföretag. Vi kommer också att applicera McComas och Shanahans kategorisering av mediala uppmärksamhetsfaser för att beskriva den mediala uppmärksamhetskurban (se 3.1.1).

Variabler 1-6

De är (1) "kvartal", (2) "år", (3) "månad", (4) "dag", (5) "rubrik" och (6) "medieföretag". De hjälper oss att identifiera analysenheterna, utifall att vi skulle vilja gå tillbaka och titta närmare på någon utav dem. Utöver identifikationssyfte ska variabel 1 hjälpa oss att besvara frågeställningar 1 och 2 (se kapitel 2), tillsammans med variabel 8. Med hjälp av dem kommer vi kunna dra slutsatser kring hur mycket uppmärksamhet sakfrågan har fått över tid. Dels i termer av frekvens, och dels i termer av mängd utrymme. Variabel 6 är viktig för samtliga frågeställningar då den gör det möjligt för oss att jämföra resultaten mellan medier.

Variabel 7 - "Typ av text"

Syftet med denna variabel är att beskriva vilken typ av material som skapas i relation till bevakningen. Vi har också med den för att undersöka om det förekommer någon skillnad i användningen av gestaltningar inom de olika texttyperna. För denna variabel finns sju värden; (1) Nyhetsartiklar och reportage som är sakliga och objektiva, (2) ledare, (3) krönikor och kolumner, (4) politiska kommentarer där det tydligt framkommer att texten skrivits av tidningens politiska kommentator, (5) debattartiklar, (6) fråga/ svar-intervju som ofta görs när till exempel partiledare porträtteras, och (7) guider där tidningen till exempel sammanfattar de viktigaste sakfrågorna inför ett val, och de respektive partiernas åsikter förklaras inom området.

Som tidigare nämnt menade Semetko och Valkenburg att förekomsten av en gestaltningen påverkades av analysenhetens format (Semetko & Valkenburg, 2000). Vi vill testa om det texttypen också påverkar en gestaltungs förekomst.

Variabel 8 - "Utrymme"

Denna variabel inkluderades i kodschemat för att kunna dra slutsatser kring mängd uppmärksamhet i rum när sakfrågan väl bevakades. Den rumsliga uppmärksamheten mäts i ungefärlig mängd sidutrymme och inkluderar medföljande bild/er. För att avgöra vilken analysenhet en bild tillhör läses tillhörande bildtexter. I de fall då rumsligt utrymme är svårt att avgöra avrundar man till närmaste värdet.

Variabel 9 - "Sakfråga"

I vissa fall kommer inte EU:s asylpolitik att utgöra kärnan av artikelns innehåll. Men även de texter som kortfattat tar upp sakfrågan i relation till ett annat ämne måste kodas, då vi anser att all uppmärksamhet gills. Denna variabel består av två värden; primär och sekundär.

Primär innebär att texten till störst del handlar om asylpolitik på EU-nivå. Ett exempel på en sekundär kodning är när artikeln handlar Brexit och hur den konflikten tar EU:s institutioners uppmärksamhet från flyktingkrisen. Variabeln är med i kodschemat för att kunna mäta om sakfrågan oftare behandlas som primär i anknytning till att händelser som påverkar EU:s asylpolitik sker.

Variabel 10 - “EU nämns”

Denna variabel består av två värden; ja och nej. Som sagt finns det artiklar som ansetts relevanta trots att de inte innehöll sökordet “EU” eller “Europeiska Unionen”. Med denna variabel urskiljs mängden artiklar i vilka artikelförfattaren inte dragit en koppling till EU, något av dess organ eller dess politiska beslut, men där artikeln fortfarande handlar om asylfrågor på EU-nivå. Det behöver inte specifikt stå “EU” för att en analysenhet ska kodas som “ja”, utan om till exempel Schengenavtalet eller EU-kommissionen nämns gills det också som att EU nämns.

Variabler 11-16

Utifrån det teoretiska ramverket och tidigare forskning har vi deduktivt valt ut sex generella gestaltningar som enligt Jörg Matthes är några av de mest använda (Matthes, 2009:356). Vid en deduktiv metod är det viktigt att på förhand etablera vilka typer av gestaltningar som kommer att dyka upp i det man undersöker (Semetko & Valkenbrug, 2000:95). Annars löper risken att man missar en viktig aspekt i sin undersökning. De vi misstänker kommer att appliceras vid bevakningen av asylfrågor på EU-nivå är ansvarsgestaltning, mänskliga öden-gestaltning, konfliktgestaltning, ekonomisk konsekvens-gestaltning, moralgestaltning och strategigestaltning. Nedan finnes deras definitioner. Definitionerna ska underlätta steget mot operationalisering då vi med hjälp av dem kan koda förekomsten av gestaltningarna manuellt. Sedan ska resultaten jämföras mellan medier. Dessa variabler kodas enligt tre värden; (1) primär, (2) sekundär och (3) inte närvarande. En analysenhet kan innehålla flera gestaltningar, men en primär gestaltning kännetecknas av att den präglar analysenhetens första paragraf. Det är max en primär gestaltning per analysenhet, men en primär gestaltning måste inte identifieras.

Variabel 11 - “Ansvarsgestaltning” (attribution of responsibility)

Ansvarsgestaltning presenterar ett ämne eller en fråga på sådant sätt att ansvaret för orsaken eller lösningen kan tillskrivas en viss individ, grupp eller politisk auktoritet (Semetko & Valkenburg, 2000:96). Gestaltningen avser ge strukturella förklaringar. Man vill peka på vem som står bakom vissa händelser och byråkratiska beslut eller vem som har underlättat en situation. Tidigare forskning visar att medier har anklagats för att forma den allmänna förståelsen kring vilken eller vilka samhällsliga aktörer som ska tillskriva ansvar för sociala problem (Iyengar & Kinder, 1987).

Variabel 12 - “Mänskliga öden-gestaltning” (human interest frame)

Mänskliga öden-gestaltning är när det i artikeln framhävs ett mänskligt ansikte eller en emotionell vinkel som får representera sakfrågan (Semetko & Valkenburg, 2000). Det är en förekommande gestaltning inom nyhetsjournalistiken, och därför relevant att ha med i denna studie. Ofta består mänskliga öden-gestaltning av att man får höra en individs berättelse, och

att individen är i behov av hjälp på grund av omständigheter som sträcker sig bortom deras personliga ansvar och handlingar (Van Gorp, 2005:489). I vårt fall är de drabbade till exempel flyktingar samt asylsökande, och deras berättelser. Denna gestaltning beskrivs som ett försök till att personifiera och dramatisera en nyhet för att väcka intresse bland publiken (Semetko & Valkenburg, 2000:95).

Variabel 13 - “Konfliktgestaltning” (conflict frame)

Konfliktgestaltning beskriver nyhetens strukturella kännetecken (Matthes, 2009:360). Den är konstruerad kring antagonism mellan motsatta åsikter eller ståndpunkter (Shih et al., 2008:149). Konfliktgestaltningen syns i journalistik som fokuserar på meningsskiljaktigheter hos två eller flera aktörer, såsom nationer, individer, politiska institutioner, partier och så vidare. Tidigare forskning visar att diskussioner mellan politiska ledare ofta reduceras till enkla konflikter i media, på bekostnad av förklarandet av faktiska komplexa problem (Patterson, 1998).

Variabel 14 “Ekonomisk konsekvens-gestaltning” (economic consequences frame)

Ekonomisk konsekvens-gestaltning beskriver en händelse eller ett problem inom ramen för de ekonomiska konsekvenser händelsen/problemets kommer att medföra eller redan har medfört (Semetko & Valkenburg, 2000:96). De ekonomiska konsekvenserna kan beröra allt från individer till hela institutioner och länder. Det ekonomiska perspektivet är ett vanligt mätbart grepp inom politiken och kan därför också tänkas förekomma i anknytning till nyhetsbevakning av asylfrågor på EU-nivå.

Variabel 15 - “Strategigestaltning” (game/strategy frame)

Den här gestaltningen är vanligt förekommande i politisk journalistik och handlar om de politiska spelen. Nyheter som präglas av den här gestaltningen handlar om politikens vinnare och förlorare av förtroende, röster, opinionsmätningar, politiska motiv och strategier. Den här typen av gestaltning skildrar politik som ett spel eller en tävling. Den är vanligt förekommande i rapportering runt valkampanjer, men kan också finnas i annan politisk rapportering (Karlsson & Strömbäck, 2015).

Variabel 16 - “Moralgestaltning” (morality frame)

Moralgestaltning innebär att en händelse eller ett problem presenteras inom ramen för moraliska beskrivningar, alltså vad som är rätt eller fel utifrån religiösa eller normbärande värderingar. I nyhetsartiklar, då journalister eftersträvar objektivitet, kan de spegla en moralgestaltning med hjälp av citat eller uttalanden från intervjupersoner. Intervjupersoner får uttrycka sig kring vad de anser är moraliskt korrekt i relation till händelsen eller problemet istället för att reportern tar ställning. När det kommer till åsiktsmaterial är oftast syftet att presentera personliga åsikter i förhållande till en händelse eller ett problem. Där

låter skribenten sina moraliska värderingar synas. Ofta brukar man låta mottagaren utläsa moraliska värden ur en text, men ibland kan de vara synliga i nyheter.

4.4 Diskussion

Enligt J. W. Tankard kan det vara problematiskt att kvantifiera gestaltningar, då man inte kan dra några slutsatser kring vad de framkomna gestaltningarna verkligen innebär (Tankard, 2001). Som tidigare påpekat har termen gestaltning definierats av ett flertal forskare, men de flesta definitionerna är generella och beskriver inte hur teorin ska operationaliseras (Matthes, 2009:350). Ytterligare är samtliga gestaltningar i denna studie så kallade generella gestaltningar, alltså att de kan användas för alla typer av nyheter (de Vreese, 2005:54). Enligt Jörg Matthes studie från 2009 besitter generella gestaltningar analytiska begränsningar i det att de bidrar med lite insikt kring den faktiska nyhetsbevakningen (Matthes, 2009). Men en styrka med gestaltungsforskning är dess förmåga att koppla samman medieinnehåll med dess följd, och att kommentera effekten av specifika gestaltningar är något vi söker att göra i denna uppsats, om än på en deskriptiv nivå.

Enligt Alan Bryman är en kvantitativ metod objektiv i den mening att vi som forskare med hjälp av kodschemat och kodningsmanualen konkret kan beskriva hur vi har gått tillväga (Bryman, 2011). På så sätt påverkas inte metoden av kodarnas personliga inställning till svenska mediers bevakning av EU:s asylpolitik. Den kvantitativa metoden är alltså fördelaktig vad gäller objektivitet. Helge Østbye et. al. menade att objektivitet i detta sammanhang innebar att forskarna försöker minska sina egna värderingars inflytande (Østbye et. al. 2004). Vi är medvetna om att vi som forskare har inverkan på utformningen av vårt kodschema på grund av den förförståelse vi bär med oss. I så hög utsträckning som möjligt har vi försökt undvika detta, genom att förankra kodschemat i teori och tidigare forskning.

Ursprungsidéen för materialet (se 4.2) var att det också skulle inkludera Ekot. På så sätt hade vi kunnat jämföra bevakningen av asylfrågor på EU-nivå mellan morgontidningar, kvällstidningar och public service. Ekot och dess journalister jobbar enligt public service-uppdraget, och har därmed ett mer uttalat folkbildningsuppdrag än övriga medier i Sverige (Sveriges Radio, 2018). Därför hade vi velat undersöka Ekots rapportering och se ifall den utmärkte sig från tidningarnas. Dessvärre saknas ett öppet arkiv över samtliga Ekots sändningar sedan fem år tillbaka, och att begära tillgång från Sveriges Radio krävde mer tid än väntat. På grund av att vi hade begränsad tid för den här studien valde vi att avgränsa undersökningen till en jämförelse mellan morgon- och kvällstidningar.

4.5 Reliabilitet och validitet

Begreppen validitet och reliabilitet används för att beskriva datainsamlingens tillförlitlighet i kvantitativa och kvalitativa studier. God reliabilitet handlar om frånvaron av slump- och slarvfel under datainsamling och bearbetning (Esiasson et al., 2012:70).

För att kunna säkerställa hög reliabilitet har vi satt upp tydliga regler inför kodning. Vi har till exempel gått igenom alla variabler tillsammans och sett till att vi förstår och tolkar dem på samma sätt. Vi har varit väldigt noggranna med att kodschemats värden är avskilda, det vill säga att värdena inte krockar med varann och orsakar frågetecken. Vi har också undvikit fritext-variabler till den mån vi kunde, för att minimera möjligheten att skriva fel. För de variabler där vi märkte att värdena ändå skapade frågor såg vi till att kommunicera mellan varann. Till exempel märkte vi att det kunde vara svårt att avgöra artiklarnas utrymme i relation till de värden vi från början hade skapat. Vi löste det genom att dels skapa fler värden, men också genom att bestämma hur kodaren skulle avrunda upp eller ned om storlekens kategorisering var svårtydd. Att sitta bredvid varann och koda ansåg vi vara en nödvändighet för reliabiliteten, då vi fort skulle kunna diskutera och lösa de problem som uppstod under tidens gång. Viktigt att påpeka är att vi tidigt etablerade regeln att kodarna inte fick hjälpa varann att tolka artikelns innehåll. Vi fick enbart hjälpa varann när vi fann problem med variabler eller värden. Detta för att kunna upprätthålla studiens replikerbarhet.

Slutligen har vi försökt upprätthålla god reliabilitet genom att utsätta en mindre del av det kodade materialet för ett reliabilitetstest där vi prövat undersökningens kvalitet och noggrannhet. Testet gick alltså ut på att försöka finna slump- eller slarvfel i den egna bearbetningen, och innebar att vi gått tillbaka och kontrollerat kodningen av 10% av våra analysenheter. Vi kontrollerade bland annat att datum hade kodats rätt.

Validitet handlar om att man mäter det man avser att mäta (Esisasson et al., 2012). För att etablera uppsatsens begreppsvaliditet, alltså överensstämmelse mellan den teoretiska och den operationella nivån samt frånvaron av systematiska fel, har vi varit noga med att definiera alla teoretiska begrepp. Det är också detta som gör vår undersökning replikerbar. En avgränsning i uttryckens betydelse minskar avståndet mellan den teoretiska och operationella nivån genom att radera utrymme för tolkning. Istället förvandlas alla termer till identifierbara, mätbara variabler. Vi har förklarat vad vi avser mäta, varför vi mäter det vi gör och hur vi mäter. Studien har stöd i tidigare undersökningar och teorier som beskrivs i kapitel 3. Viktiga begrepp, såsom de olika gestaltningarna har också knytits an till teori.

Vi bedömer vår begreppsvaliditet och vår reliabilitet som god, och tillsammans bildar de därmed en god resultatvaliditet. Vi mäter alltså det vi vill mäta.

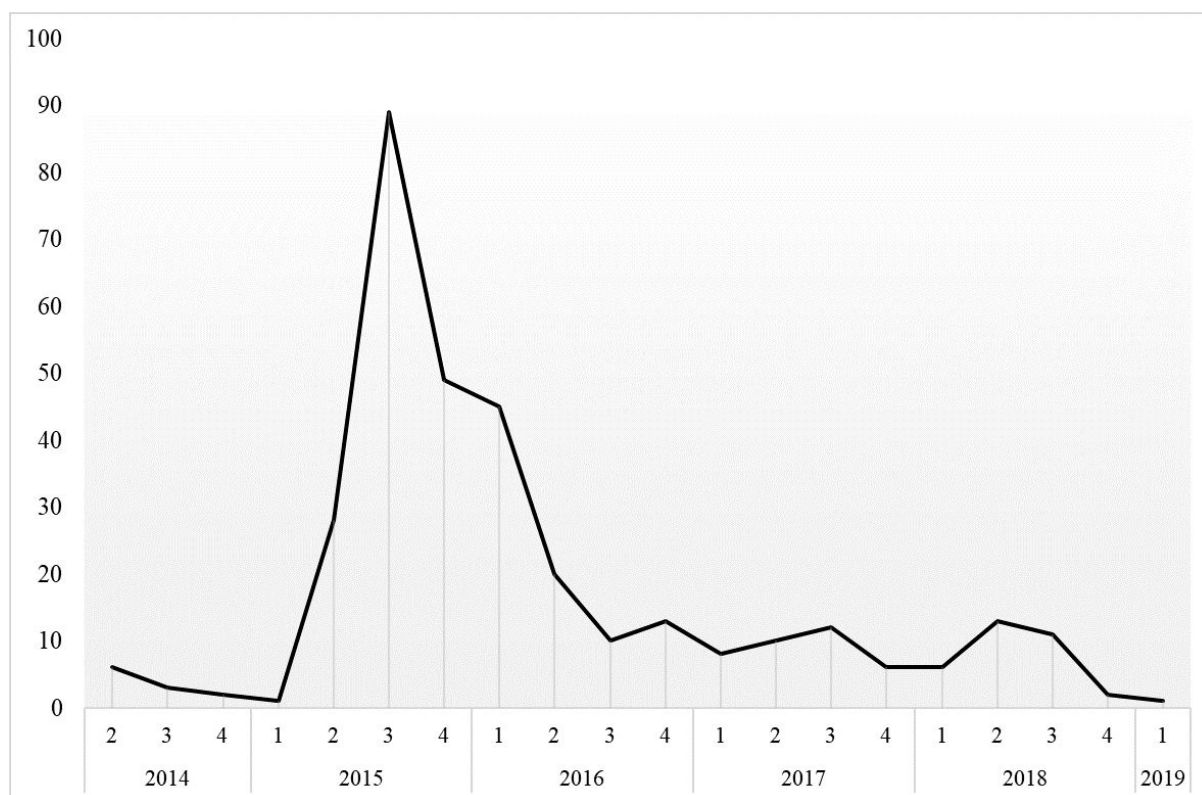
5. Resultat och Analys

I detta kapitel presenteras den kvantitativa innehållsanalysens resultat i den ordning som våra fem frågeställningar har ställts, med hjälp av diagram, tabeller och deskriptiv text. Resultaten för respektive frågeställning följs av en analytisk del där vi anknyter till studiens teoretiska ramverk. Kapitlet avslutas med en sammanfattning av de väsentliga resultaten som presenteras i punktform.

5.1 Medial uppmärksamhet för asylfrågor på EU-nivå

Nedan redovisas resultaten för studiens första frågeställning; "Hur mycket uppmärksamhet fick asylfrågor på EU-nivå?". Vi bedömer den mediala uppmärksamheten med hjälp av det totala antalet artiklar som har kodats inom de 20 konstruerade veckorna. Totalt har 335 av 919 artiklar kodats. De övriga 584 innehöll sökorden, men uppfyllde inte relevanskraven (se 4.2.1).

Diagram 1. Medial uppmärksamhet för asylfrågor på EU-nivå, antal

Kommentar: Totalt antal kodade artiklar (335 artiklar), distribuerade över tid. x = kvartal inom åren, y = antal
Dagens Nyheter: 125
Aftonbladet: 59
Svenska Dagbladet: 102
Expressen: 49

Diagram 1 visar att EU:s asylpolitik uppmärksammades mest under tredje kvartalet 2015. Under 2014 var bevakningen knappt synlig, men året därpå nådde sakfrågan sin mediala “topp”. Efter första kvartalet 2016 sjönk antalet artiklar drastiskt, men med jämna mellanrum skedde små mediala utslag fram till mitten på 2018. Diagram 1 går att ställa upp mot vår tidslinje (se bilaga 1) i vilken man kan se verkliga händelser som ägde rum under mandatperioden. Vi kan konstatera att ju mer händelser, desto mer bevakning. Under andra kvartalet 2015 kapsejsade till exempel flera båtar med flyktingar på väg till södra Europa, vilket orsakade tusentals dödsfall. I förknippelse med detta fick sakfrågan mer medial uppmärksamhet. Det största mediala utslaget i diagrammet representerar bland annat treårige Alan Kurdis död, Angela Merkels uttalande kring tyska open border- policyn och stängslet som Ungern satte upp för att stänga ute flyktingar. Ett flertal händelser som präglade EU och dess medlemsländer skedde då, vilket syntes i de fyra medier vi undersökt. Kort sagt bekräftar resultatet det som Singer och Endreny kom fram till i tidigare forskning; att journalister tenderar att fokusera på händelser, dramatiska situationer och kortsiktiga konsekvenser (Singer & Endreny, 1994). Nyhetsbevakningen var alltså händelseorienterad.

De 335 analysenheterna bestod till störst andel av nyhetsartiklar och reportage. Mer exakt var 52% nyhetsartiklar och reportage, 15% var krönikor och kolumner, 14% var ledare och 11% var politiska kommentarer. En ytterst liten andel av analysenheterna bestod av debattartiklar, fråga/svar-intervjuer och guider. Kort sagt kan man säga att bevakningen var någorlunda jämnt fördelad mellan nyhets- och åsiktsmaterial.

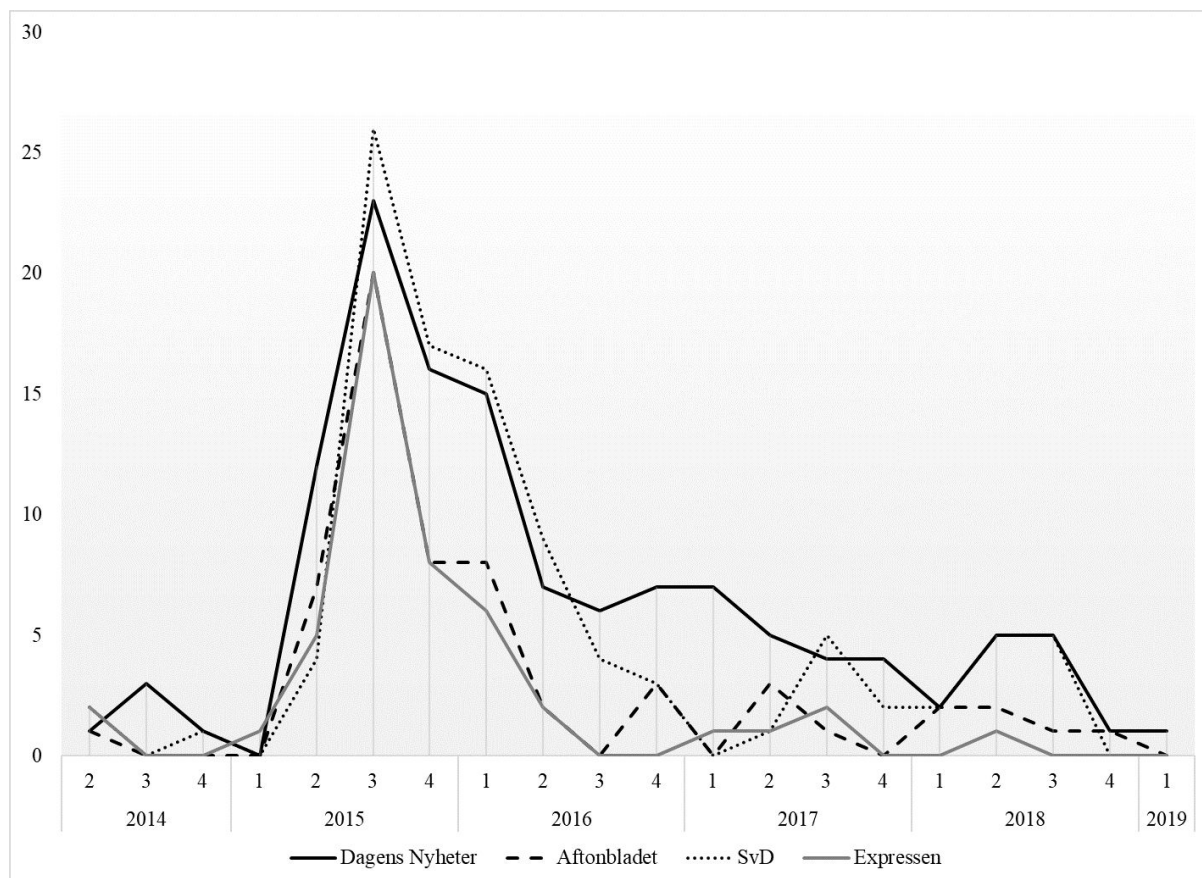
Diagram 1 passar inom ramen för Downs “enda-topp-teori”; att ett ämne enbart når *en* uppmärksamhetstopp vid ett tillfälle i cykeln (Downs, 1972). Som påpekat har den teorin ifrågasatts, bland annat av Djerf-Pierre som menar att flera sakfrågor är socialt konstruerade och innebär upprepade cykler (Djerf-Pierre, 2013). Detta kan vi inte uttala oss om i denna studie. Enbart att det bara fanns en medial topp under tidsperioden som denna studie har berört. Våra resultat skulle alltså kunna visa på det Djerf-Pierre kallar en problemcykel (se 3.1.1).

Baserat på McComas och Shanahans termer kring de olika uppmärksamhetsfaserna skulle man kunna kalla första halvåret 2015 för sakfrågans waxing-fas. Det var då som bevakningen ökade. Någon maintenance-fas går dock inte att urskilja ur diagram 1. Istället inleddes waning-fasen direkt, efter att till exempel Ungern började stänga sina gränser för flyktingar. Bevakningen fortsatte att sjunka medan till exempel Turkiet-avtalet infördes (se bilaga 1). Det är en intressant iakttagelse att svenska mediers nyhetsbevakning försvann i takt med att färre asylsökande släpptes in i Europa, och inte minst i Sverige. Den 25 november annonserade migrationsminister Morgan Johansson att Sveriges gräns var nådd, och kort därefter sjönk uppmärksamheten markant. Det bör påpekas att vi i denna studie inte kan bevisa sambandet mellan dessa två förlopp.

5.2 Skiftande uppmärksamhet över tid hos olika medieföretag

Nedan redovisas resultaten för studiens andra frågeställning; “Hur skiftade uppmärksamheten mellan medierna över tid?”. Denna fråga har besvarats genom att jämföra antal artiklar per medieföretag, men också genom att jämföra utrymmet artiklarna fick i de respektive medierna, och om sakfrågan var primär eller sekundär.

Diagram 2. Medial uppmärksamhet för asylfrågor på EU-nivå över tid mellan medier, antal

Kommentar: Antal kodade artiklar per medieföretag, distribuerade över tid. x = kvartal inom åren, y = antal

Diagram 2 visar att Svenska Dagbladet ägnade mest uppmärksamhet åt asylfrågor på EU-nivå när bevakningen hade nått sin mediala “topp”. Svenska Dagbladets bevakning sjönk dock drastiskt efter första kvartalet 2016 kontra Dagens Nyheter vars bevakning sjönk på ett mer subtilt sätt. Merparten av Aftonbladets och Expressens bevakning skedde mellan andra kvartalet 2015 och andra kvartalet 2016, men efter det ägnade de lite uppmärksamhet åt asylfrågor på EU-nivå.

De fyra medierna hade några saker gemensamt. De ägnade ungefär lika mycket utrymme åt artiklarna och de presenterade sakfrågan oftare som primär än som sekundär. Aftonbladet utmärkte sig aningen och presenterade sakfrågan som primär i 71% av fallen, vilket var 16 procentenheter mer än Expressen. Aftonbladet var dock sämst av de fyra medierna på att referera till EU i sina artiklar. I 24% av fallen rapporterade Aftonbladet om asylpolitik på

EU-nivå utan att dra en koppling till EU, medan Dagens Nyheter gjorde detsamma i enbart 6% av fallen. Resultatet visade också att morgon- och kvällstidningar skiljde sig åt när det kom till mängd rapportering. Av de 335 artiklar som kodades stod kvällstidningarna för 32% av bevakningen, alltså cirka en tredjedel.

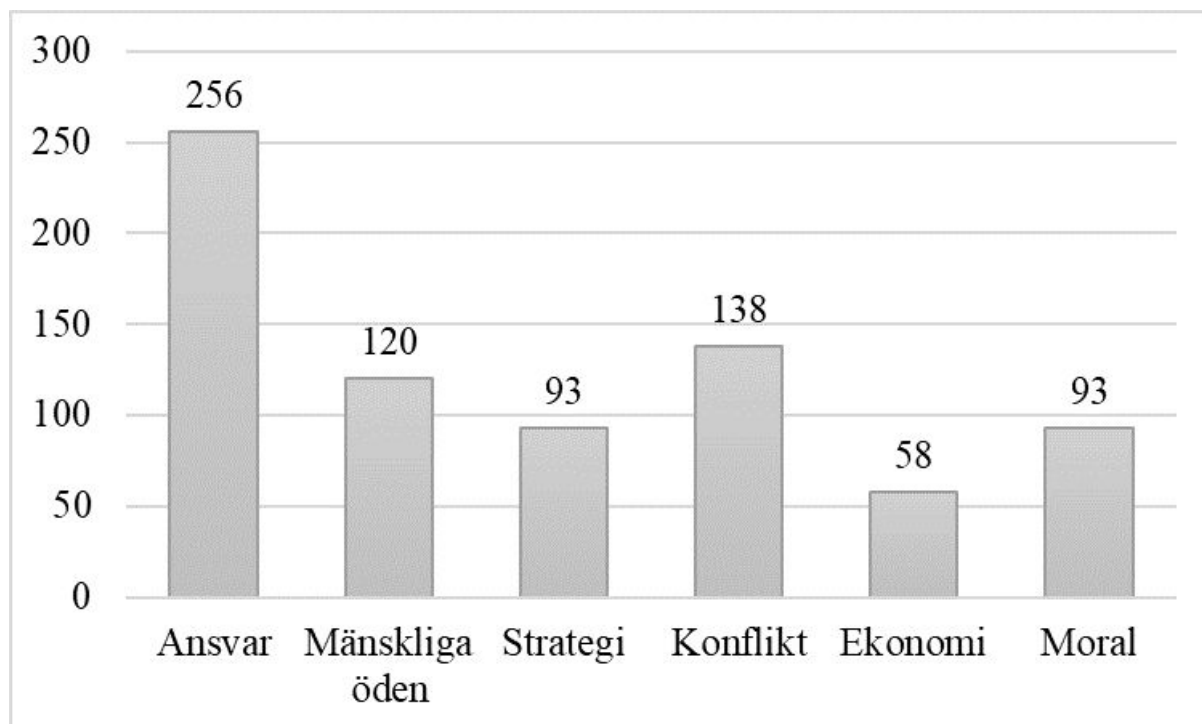
Friedrich och Jandura beskrev morgontidningar som att de tenderar att försöka vilja förklara komplexa händelser genom att placera dem i en djupare kontext (Friedrich & Jandura, 2014). Även om kodschemats tionde variabel ("EU nämns") inte nödvändigtvis visar hur djupt skribenten gått för att förklara kontexten, kan variabeln fungera som en indikator på att DN oftare försöker göra mer än att rapportera om en unik händelse. Viktigt att påpeka är dock att Svenska Dagbladet nämnde EU i ungefär lika stor utsträckning som kvällstidningarna. SvD nämnde EU i 82% av fallen medan Aftonbladet och Expressen nämnde EU i 76% respektive 82% av fallen.

Semetko och Valkenburg förklarade att ju mer sensationalistisk en tidning var, desto mer uppmärksamhet ägnade tidningen åt att bevaka kriminalitet och andra nyheter utan politisk anknytning. Mer seriösa tidningar fokuserade på utlandsnyheter, nyheter som berör Europa, ekonomiska nyheter och politiska nyheter (Semetko & Valkenburg, 2000:101). Detta kan vara en förklaring bakom skillnaden i bevakning mellan morgon- och kvällstidningar. Att Aftonbladet och Expressen helt enkelt prioriterar andra sakfrågor. De mer prioriterade ämnena kan vi dock inte utläsa i denna studie.

5.3 Vanligaste gestaltningarna vid bevakning av asylfrågor på EU-nivå

Nedan redovisas resultaten för studiens tredje fråga; “Vilka gestaltningar är vanligast vid bevakning av asylfrågor på EU-nivå?”. Denna fråga har besvarats genom en frekvenstabell av samtliga gestaltningars förekomst.

Diagram 3. Mest förekommande gestaltningar vid rapportering om asylfrågor på EU-nivå, antal

Kommentar: Antal gånger gestaltningarna förekom i de 335 analysenheterna, oavsett om de kodades som primära eller sekundära.

Den mest förekommande gestaltningen bland de 335 kodade artiklarna var ansvarsgestaltning, både som primär och sekundär. Den minst förekommande var ekonomigestaltning. Det händer alltså väldigt ofta att en orsak eller lösning tillskrivs en individ, grupp eller politisk auktoritet i anknytning till bevakning av EU:s asylpolitik. Väldigt sällan presenterades en händelse eller ett problem inom ramen för ekonomiska konsekvenser.

Vi har också jämfört dessa siffror med siffrorna för den primära gestaltningen. Det vi kan se är att ansvarsgestaltning också är den vanligaste primära gestaltningen, och förekommer 112 gånger. Mänskliga öden är mer förekommande än konfliktgestaltningen som primär gestaltning. Ekonomigestaltning och moralgestaltning förekom sällan som primära gestaltningar.

Resultaten motsvarar till stor del den tidigare forskningen. Likt Semetko och Valkenburg visar vår empiriska undersökning att ansvars- och konfliktgestaltning är de vanligaste nyhetsgestaltningarna. Vår undersökning skiljer sig från Semetko och Valkenburgs resultat i förekomsten av ekonomigestaltning, men som de påpekar i deras studie från 2000 kan förekomsten av gestaltning variera beroende på format och ämne (Semetko & Valkenburg, 2000:93).

Som vi nämnde inledningsvis i den här studien har journalister ett särskilt demokratiskt ansvar för att bevaka vad som sker i EU och granska makten. Att ansvarsattribution var den mest förekommande gestaltningen kan vara en indikation på att svenska journalister ändå försöker uppfylla det syftet. För att undersöka detta lyfter vi ett par exempel på artiklar som haft ansvarsattribution som primär gestaltning.

I en artikel ur Dagens Nyheter skriver Annika Ström Melin att EU försökt stoppa de dödliga båtresorna över medelhavet, men att de inte har några nya idéer på hur detta ska gå till (Ström Melin, 2017-06-22). Artikeln beskriver den pågående EU-insatsen *Operation Sophia* och förklarar dess begränsningar samt de svåra konsekvenserna som operationen har medfört. I artikeln framgår det vidare att det inte förväntas några nya långtgående förslag till lösningar på EU-toppmötet, och att förhandlingar om den nya asyllagen är låsta. I den här artikeln presenteras en tydlig strukturell förklaring till vad som orsakat problemet och vilka som är ansvariga för lösningen. Utöver det framgår information om EU:s beslutsprocess i artikeln. Ström Melin skriver också om förslagen för en gemensam asyllag, vilket är en pågående EU-process, och inte ett färdigt beslut. Vi betonar detta för att bevakningen av EU ofta är händelseorienterad och bara berör beslut som redan fattats, även om det då diskuterats i EU i flera år (de Vreese, 2001).

I en annan artikel som publicerades i Svenska Dagbladet står det att tiotusentals människor demonstrerat i bland annat Stockholm, London och Köpenhamn för att respektive regeringar ska göra mer för att hjälpa syriska flyktingar (TT, 2015-09-13). Artikeln berör också faktumet att Ungerns president, Viktor Orban, anser att EU bör ge ekonomiskt stöd till Syriens gränsländer för att stoppa flyktingar från att ta sig till EU. I artikeln betonar man ansvaret som individuella regeringar och EU har. I EU-handboken lyfter Sigrid Melchior vikten av att veta vilka roller olika institutioner inom EU har för att kunna ställa de som har formell makt till svars (Melchior, 2019). Någon sådan förklarande eller fördjupande information framgår inte i den här artikeln. Även om vi kan konstatera att ansvarsgestaltningen är vanligast bland våra analysenheter, kan vår studie inte urskilja hur väl svenska journalister bevakar EU:s struktur eller lagstiftningsprocess i förhållande till asylfrågor.

5.4 Variation av gestaltningarna mellan de respektive nyhetsmedierna

Nedan redovisas resultaten för studiens fjärde frågeställning; "Varierar användandet av gestaltningar mellan de respektive medierna, och i så fall hur?". Vi kommer fram till ett svar på denna fråga med hjälp av en bivariat analys mellan variabel 6 och variabler 11-16.

Tabell 1. Vanligaste gestaltningarna vid rapportering om asylfrågor på EU-nivå inom de respektive medierna, procent

	Ansvar	Mänskliga öden	Konflikt	Strategi	Ekonomi	Moral
DN	72	32	47	41	22	26
SvD	84	32	42	12	14	26
Aftonbladet	69	51	34	30	20	39
Expressen	74	35	35	24	10	20

Kommentar: Tabell 1 visar i hur stor andel gestaltningarna har framträtt inom de respektive mediernas analysenheter, oavsett om gestaltningarna var primära eller sekundära. T. ex. 72% av de 125 artiklarna ur Dagens Nyheter innehöll någon form av ansvarsgestaltning.

Dagens Nyheter: 125

Aftonbladet: 59

Svenska Dagbladet: 102

Expressen: 49

Tabell 1 visar att användningen av gestaltningarna inte skiljer sig avsevärt mycket mellan Dagens Nyheter, Aftonbladet, Svenska Dagbladet och Expressen. Ansvarsgestaltning var den mest framträdande gestaltningen bland samtliga medieföretag. Däremot skiljer sig Aftonbladet från de övriga medierna när det kommer till användandet av mänskliga öden- och moralgestaltning. 51% av Aftonbladets artiklar innehöll någon form av mänskliga öden-gestaltning och 39% innehöll någon form av moralgestaltning. Resultatet tyder alltså på att Aftonbladet oftare personifierar händelser eller vänder sig till emotionella aspekter av en nyhet när de bevakar EU:s asylpolitik. Även att skribenten oftare lyfter fram moraliska värderingar i relation till sakfrågan.

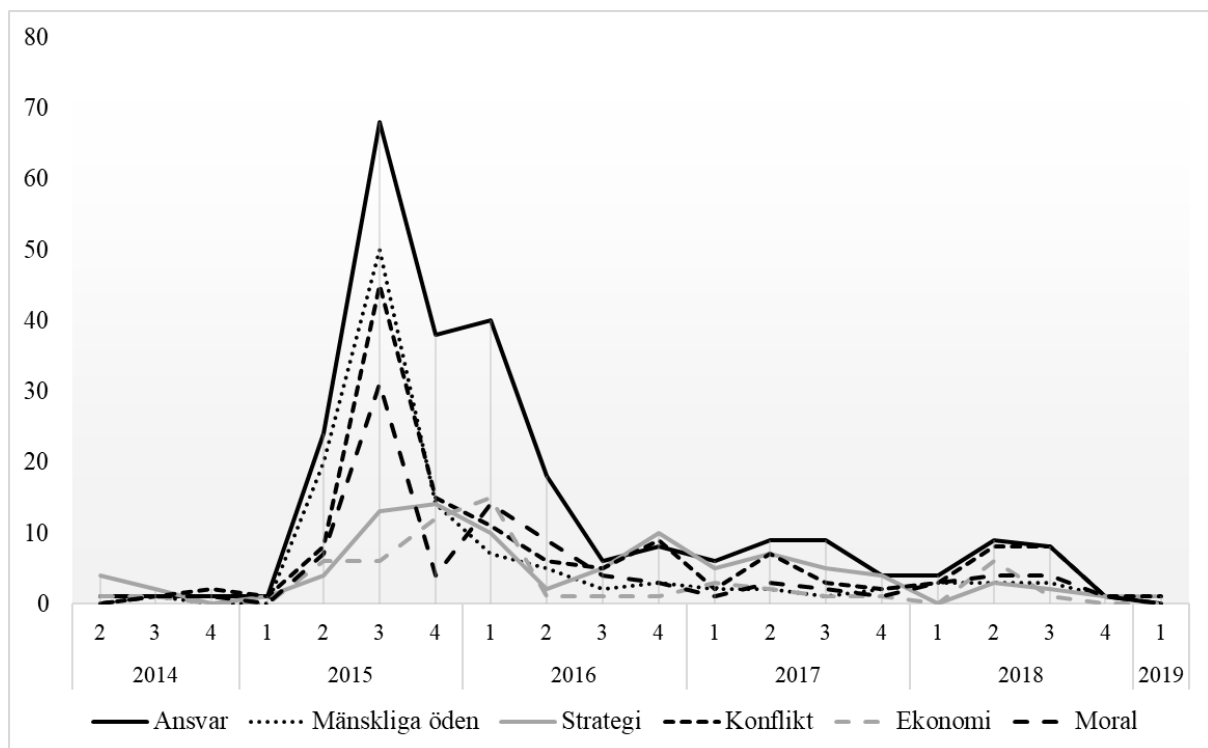
Semetko och Valkenburgs kom i deras forskning fram till att mer allvarliga nyhetskanaler oftare använde sig av ansvarsattribuering. Även att det var den mest förekommande gestaltningen bland alla medier överlag (Semetko & Valkenbrug, 2000:104). I vår undersökning finns det inget som direkt tyder på att Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet oftare ansvarsattribuerar. Däremot kan vi se att i alla fall en av de mer sensationella nyhetskanalerna oftare använde mänskliga öden-gestaltning. Skillnaderna mellan dessa fyra svenska medier är inte så stora i användandet av gestaltningar. Detta kan eventuellt vara ett

tecken på att “journalistiska värderingar, rutiner och praktiker som präglar det journalistiska arbetet” inte skiljer sig lika mycket bland svenska medier som bland de holländska medier Semetko och Valkenburg studerade (Shehata, 2015) (Semetko & Valkenburg, 2000). Oavsett vad kan vi inte bekräfta Semetko och Valkenburgs resultat i vår studie.

5.5 Skillnader i gestaltning under de olika stadierna av uppmärksamhetscykeln

Nedan redovisas resultaten för vår femte och sista frågeställning; “Varierar gestaltningen under de olika faserna av uppmärksamhetscykeln?”. Vi kommer att besvara denna fråga med hjälp av en bivariat analys mellan gestaltningar och kvartal för att peka på de mest intressanta resultaten.

Diagram 4. Total användning av gestaltningar vid rapportering om asylfrågor på EU-nivå över tid, antal

Kommentar: x = kvartal inom åren, y = antal. Diagrammet visar hur totala antalet gestaltningar fördelats över tid, oavsett om de kodades som primära eller sekundära. Dessa gestaltningar har utlästs ur samtliga 335 analysenheter.

Som tidigare visat i diagram 1 var nyhetsbevakningen av asylfrågor på EU-nivå knappt synlig innan 2015 (se diagram 1). Därmed går det inte att säga så mycket om användningen av gestaltningar innan 2015. Under andra kvartalet 2015 inleddes cykelns waxing-phase, och då var ansvar- och mänskliga öden-gestaltningen de mest förekommande. Ansvargestaltningen fortsatte att vara den mest prominenta gestaltningen genom hela mandatperioden, med undantag för fjärde kvartalet 2016, då strategi- och konfliktgestaltning var något mer vanligt. Under tredje kvartalet 2015, när mediebevakningen nådde sin topp, var ansvar-, mänskliga

öden- och konfliktgestaltning de mest förekommande. Då nådde moralgestaltningen också sin höjd, men var i förhållande till de andra mycket mindre synlig. När asylfrågor på EU-nivå alltså bevakades som mest innehöll stora delar av artiklarna element av ansvarsutkrävande, personifiering och någon form av konflikt mellan parter. Ett exempel är artikeln *Flykten från helvetet blir Europas kris*, där läsaren möter tre flyktingar och får ta del av deras historier. I koppling till de tre ödena får läsaren insikt i konflikten mellan EU-institutioner och medlemsländerna närmast Medelhavet, där majoriteten av de asylsökande hamnar. Medlemsländerna beskrivs som att de “går på knäna” och inte kan ta emot fler flyktingar, samt att de kräver en akut lösning från Unionen (von Hall, 2015-09-07). I artikeln utkrävs ansvar, inkorporeras element som skapar känslor av empati, och dras en koppling till EU. Konflikten speglar en stund av kris.

Under cykelns waning-fas upprätthölls ansvarsgestaltningen fram till andra kvartalet 2016, medan de övriga gestaltningarna sjönk. I rapportering syntes alltså fortfarande ansvarsutkrävning på olika sätt. De mänskliga exemplena och konflikterna avtog dock i och med att färre till exempel omkom på Medelhavet.

Strategi- och ekonomigestaltningen kunde urskiljas mer i slutet på 2015 och början på 2016. Deras respektive toppar är alltså aningen förskjutna från övriga gestaltningar. Strategi-förskjutningen tror vi delvis kan bero på de strategiska EU-diskussioner som skedde för att komma på hur man kunde hindra fler flyktingar från att fly till Europa. Det var under denna tid som ett toppmöte hölls i Bryssel, där förhandlingarna med turkiske presidenten Erdogan inleddes (Küchler, 2015-10-17). På samma sätt tror vi att ekonomigestaltningens förskjutning till stor del hänger samman med förhandlingarna av Turkiet-avtalet, där det framkom att Turkiet skulle få 3 miljarder av EU för sitt preventiva arbete (Fores, 2019).

Resultaten i diagram 4 är jämförbara med Tsung-Jen Shih, Rosalya Wijaya och Dominique Brossards resultat i deras från 2008. Shih et al. kombinerade alltså teorin om uppmärksamhetscykler med gestaltningsteorin för att de märkte att journalistiska gestaltningar tenderade att förändras i samband med en sakfrågas utveckling (Shih et al., 2008:143). Genom att ha arbetat kumulativt från denna studie har vi kunnat beskriva vilka gestaltningar som konstant förekommer vid bevakningen av EU:s asylpolitik under den angivna tidsperioden. Shih et al. kom fram till att handling- och konsekvensgestaltning var de mest förekommande gestaltningarna över tid bland de tre epidemierna de undersökte. I vårt fall kunde vi komma fram till att ansvarsgestaltningen var vanligast i mängd, och distribuerat över tid.

Resultaten i diagram 4 är svåra att jämföra med Esther Greussing och Hajo Boomgaardens tidigare forskning då de i *Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe's 2015 refugee crisis* undersökte och mätte förekomsten av andra, sakfråge-specifika gestaltningar. Även om detta är fallet hindrar det inte oss från att likt dem spekulera kring de rådande gestaltningarnas effekter. Enligt Greussing och Boomgaardens resultat förmedlade

samtliga österrikiska tidningar stereotypiska tolkningar av asylfrågor vid humanitära och politiska kriser - något de inte såg som fördelaktigt då det riskerade att förvränga mottagarnas bild av den komplicerade sakfrågan, och potentiellt försvåra nyanländas integrering i samhället (Greussing & Boomgaarden, 2017). Ur denna studies empiriska resultat kan man se att nyhetsbevakningen minskar trots att folk fortsätter att fly undan krig och konflikter (se bilaga 1). Den ojämna bevakningen och användningen av gestaltningarna kan tänkas leda till tron om att situationen inte längre är kritisk, och att folk till exempel inte längre dör på Medelhavet, kontra 2015 när det syntes i svenska medier.

5.6 Viktigaste resultaten

Nedan redovisar vi studiens mest intressanta resultat i punktform.

- Det finns en tydlig uppmärksamhetskurva i svensk bevakningen av asylfrågor på EU-nivå. Uppmärksamheten nådde sin topp under det tredje kvartalet 2015
- Morgontidningar stod för 68% av bevakningen av sakfrågan, och DN hade en befintlig bevakning under hela mandatperioden. Kvällstidningarnas bevakning var däremot koncentrerad under åren 2015 och 2016
- Ansvarsgestaltning var den mest förekommande gestaltningen, och ekonomigestaltning var den minst förekommande i bevakning av asylfrågor på EU-nivå
- Det finns ingen avsevärd skillnad i användningen av gestaltningar mellan Medierna. Medierna skiljer sig istället i mängd bevakning och uppmärksamhet över tid
- Ansvar-, mänskliga öden-, och konfliktgestaltningarna var de mest förekommande när bevakningen av ämnet var på topp. Strategi- och ekonomigestaltningarna var mer händelseorienterade.

6. Slutdiskussion

Syftet med denna studie var att undersöka svenska mediers nyhetsbevakning av asylfrågan på EU-nivå under den Europaparlamentariska mandatperioden 2014 - 2019. För att uppnå syftet formulerades fem frågeställningar; (1) hur mycket uppmärksamhet fick asylfrågor på EU-nivå under mandatperioden?, (2) hur skiftade uppmärksamheten mellan medierna över tid?, (3) vilka gestaltningar är vanligast vid bevakning av asylfrågor på EU-nivå?, (4) varierar användandet av gestaltningar mellan de respektive medierna, och i så fall hur? och (5) varierar gestaltningen under de olika faserna av uppmärksamhetscykeln?

I inledningen till den här studien reflekterade vi över ett uttalande som Helena Gierrta, VD för tidningen Journalisten, gjort i EU-handboken (Melchior, 2019). Hon skrev att medieintresset för EU ökat under de senaste tre åren till följd av flyktingströmmarna, och spekulerade att svenska journalister blivit mer insatta i hur Unionen fungerar jämfört med när EU-handbokens förra upplaga skrevs. Med vår studie kan vi konstatera att mediebevakningen av specifikt EU:s asylfrågor inte ökat sedan 2016 i de fyra svenska tidningar vi undersökt. Då var bevakningen fortfarande i en så kallad 'waning phase' - på väg nedåt men fortfarande mer omfattande än vad den varit efter uppmärksamhetscykelns topp. Om man däremot jämför nyhetsbevakningen av sakfrågan under år 2014 med bevakningen i slutet av 2018 har den ökat. Det här är att vänta om vi ska utgå ifrån slutsatserna i Downs studie om issue-attention-cycles (Downs, 1972). Downs skrev att en fråga som gått igenom uppmärksamhetscykeln i stort sett alltid får mer genomsnittlig uppmärksamhet än vad den hade innan cykeln. Det kanske just är skillnaden mellan 2014 och 2018 som Gierrta upplevde och baserade sitt uttalande på. Det återstår förstås att se om uppmärksamheten kring ämnet fortsätter att utvecklas. Kommer uppmärksamheten att utvecklas till vad Downs kallade ett långvarigt limbo av spasmodiskt återkommande uppmärksamhet? Kommer bevakningen återgå till hur den såg ut 2014? Eller kommer bevakningen vara händelsebaserad och ha flera efterkommande uppmärksamhetstoppar?

Den andra saken Helena Gierrta påstod var att svenska journalister blivit mer insatta i hur EU fungerar och påverkar Sverige (Melchior, 2019). Som vi påpekade i resultatanalysen av tredje frågeställningen (se 5.3) kan vi inte säga något om hur väl svenska journalister bevakar EU:s struktur eller lagstiftningsprocess i förhållande till asylfrågor. Som vi tidigare nämnt (se 4.4) har inte dagspressen samma folkbildningsuppdrag som public service och de existerar i ett spänningsfält mellan det demokratiska uppdraget och den kommersiella marknaden (Häger, 2014). Trots det är vår förhoppning ändå att svenska journalister ska producera mer uttömmande och granskande journalistik om EU. Så länge EU har viss lagstiftande makt över Sverige och svenska folket har demokratiska möjligheter att påverka EU bör bevakning av EU ses som ett uppdrag för tredje statsmakten.

Vi vet också att de aktörer som görs till föremål för medierapportering hamnar på människors mentala kartor, medan de medialt osynliga tenderar att marginaliseras (Shehata, 2015). Med andra ord måste svenska medier skriva om de som blir marginaliserade av EU:s asylpolitik för att svenska medborgare ska kunna bilda egna åsikter och använda sina demokratiska rättigheter. Vi måste till exempel få höra om de asylsökande som fortfarande är fast i flyktingläger på grekiska öar, om de som fortfarande dör på Medelhavet eller de som fortfarande trakasseras av fransk polis, (Bilaga 1. Tidslinje). För att förstå på vilket sätt vi EU-medborgare kan använda vår röst måste svensk rapportering också ge folket insikt i hur EU:s struktur och legislativa process fungerar. Och vi måste bli informerade om pågående beslutsprocesser inom EU innan ett beslut redan är fattat.

Vi tycker att vi kan se tendenser av det nationella perspektiv som omtalats av till exempel Peter Berglez (2009). Graden av medial uppmärksamhet kring asylfrågor på EU-nivå avtog avsevärt i anknytning till att färre flyktingar kom till Sverige. Vi upplever, som vi tidigare nämnt, att den mediala uppmärksamheten kring konsekvenserna av den fortgående flyktingkrisen är väldigt begränsad. Vi har även konstaterat att nyhetsbevakningen är händelseorienterad. Även om dödstalen i Medelhavet minskat sedan 2016, och även om medier sällan ägnar linjär uppmärksamhet åt en sakfråga är det viktigt att inse att det som 2015 kallades för en "kris" inte är över. De åtgärder som EU, dess organ och dess medlemsländer tog när antalet asylsökande var som störst handlade främst om att minska dödsfall och stoppa fler från att komma till Europa. En proaktiv, mer långsiktig lösning har dock ej stiftats. Ett exempel på en kortsiktig lösning är Turkiet-avtalet, som vi skrivit mer om i kapitel 4.3. Efter att avtalet infördes fastnade tusentals flyktingar i flyktingläger som Moria på den grekiska ön Lesbos. För att inte riskera att deporteras till Turkiet sökte flyktingar som kom i land på de grekiska öarna asyl direkt i Grekland istället för i det europeiska länder de försökte ta sig till. Det här försenade de planerade deportationerna och skapade en stor eftersläpning i Greklands asylsystem (Gogou, 2017). Amnesty International har kallat förhållandena på dessa flyktingläger för ett "öppet sår" för EU och mänskliga rättigheter (Bilaga 1- Tidslinje).

Inför denna studie hade vi flera teser. Vi tänkte att vi med hjälp av denna studie skulle kunna mäta om svensk mediebevakning av EU:s asylpolitik på något sätt hade förändrats. Ur ett frekvensperspektiv har vi kunnat konstatera att nyhetsbevakningen varit cyklisk, och att medierna skilde sig åt vad gällde mängd bevakning. Något vi inte funnit belägg för är vår tes om att det skulle råda en skillnad i förekomst av gestaltningar mellan morgon- och kvällstidningar.

6.1 Förslag till vidare forskning

I denna studie har vi gjort en kvantitativ innehållsanalys där vi bland annat undersökt vilka gestaltningar som förekommer vid svenska mediers bevakning av asylfrågor på EU-nivå. Vi

kom fram till att ansvarsgestaltningen var den mest förekommande, men på grund av vår kvantitativa metod har vi inte kunnat förklara vad det har för påverkan på läsaren. I *Switching Trains of Thought: The Impact of News Frames on Readers' Cognitive Responses* kom Vincent Price et al. fram till att mediernas användning av gestaltningar kan påverka mottagarens uppfattning kring ämnen som bevakas (Price. et al., 1997:504). Det vore intressant att ta reda på hur svenska medborgare uppfattade EU:s asylpolitik under den Europaparlamentariska mandatperioden 2014-2019. Vårt förslag till vidare forskning är alltså att man följer upp vår studie med en kvalitativ studie där man undersöker vilka följder de fyra mediernas nyhetsbevakning haft hos läsaren.

Vår studie har också visat att nyhetsbevakningen av EU:s asylpolitik var cyklisk. Ännu flyr människor undan krig och konflikt, och ännu har EU:s beslutsfattande organ inte kommit fram till en gränsöverskridande asylpolitik. Kort sagt minskade den mediala bevakningen utan att en egentlig lösning hade tagits fram. Ett ytterligare förslag till vidare forskning är att intervjua redaktionella medlemmar ur respektive medieföretag för att ta reda på varför bevakningen inte är linjär.

Vår empiriska undersökning hade kunnat förbättras på många sätt inför framtida studier. Ett förslag på förbättring hade varit att inkludera en variabel som mätte komplexiteten i förklaringen av en händelse. Semetko och Valkenburg försökte göra detta genom att koda om nyheten enbart byggde på en händelse som ägt rum inom de senaste 24 dyggen, eller om det också fanns andra tidsaspekter som tydde på att skribenten placerade händelsen i en bredare kontext. Förslagsvis hade man kunnat göra så.

7. Referenser

- Aalberg, Toril.; Strömbäck, Jesper.; de Vreese, Claes. H. (2012). The framing of politics as strategy and game: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*, 13 (2), 162–178. DOI: 10.1177/1464884911427799
- Al-Khamisi, Duraid. (2015-09-07). Det handlar om medmänniskors rätt att leva. Svenska Dagbladet. Hämtad 2019-06-10 från <http://web.retriever-info.com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayPDF?documentId=05080320150907e82b21bfd8784d680fd2fd64e3185f75&serviceId=2>
- Berglez, Peter. (2009-02-18). Svenska medier måste ta EU-frågorna på allvar. *Göteborgs-Posten*. Hämtad 2019-05-23 från <https://www.gp.se/debatt/svenska-medier-maste-ta-eu-fragorna-pa-allvar-1.1065248>
- Bonomolo, Alessandra. (2015-04-20). UN says 800 migrants dead in boat disaster as Italy launches rescue of two more wessels. *The Guardian*. Hämtad 2019-05-23 från <https://www.theguardian.com/world/2015/apr/20/italy-pm-matteo-renzi-migrant-shipwreck-crisis-srebrenica-massacre>
- Bryman, Alan. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*, [rev.] uppl. Malmö: Liber.
- de Vreese, Claes. H. (2001). 'Europe' in the News: A Cross-National Comparative Study of the News Coverage of Key EU Events. *European Union Politics*, Vol 2 (3), 283–307. DOI: 10.1177/1465116501002003002
- de Vreese, Claes. H. (2005). News Framing: Theory and Typology. *Information Design Journal*, Vol 13. 51-62. DOI: 10.1075/idjdd.13.1.06vre.
- Djerf-Pierre, Monica. (2013). Green metacycles of attention: Reassessing the attention cycles of environmental news reporting 1961–2010. *Public understanding of science (Bristol, England)*, Vol 22 (4). 495-512. DOI: 10.1177/0963662511426819
- Djerf-Pierre, Monica.; Olausson, U. (2015). Miljöjournalistik. I Karlsson, M.; Strömbäck, J. (Red.). *Handbok i journalistikforskning*, 247. Lund. Studentlitteratur AB.
- Downs, Anthony. (1972). Up and down with Ecology - The "Issue attention cycle". *The Public Interest*, Vol 28, 38-50.
- Entman, Robert. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, Vol 43 (4), 51-58.

Esiasson, Peter.; Gilljam, Mikael.; Oscarsson, Henrik.; Wängnerud, Lena. (2012). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Vällingby. Elanders Sverige AB.

Europaportalen. (2019). *Tema Asyl och migration*. Hämtad 2019-02-19 från <https://www.europaportalen.se/tema/asyl-och-migration>

Europeiska rådet. (2015). *Extra möte i Europeiska unionens råd den 23 april 2015 – uttalande*. Hämtad 2019-05-27 från <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/04/23/special-euco-statement/>

Europeiska rådet. (2019). *Tidslinje - hantering av migrationstrycket*. Hämtad 2012-02-28 från <https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/migratory-pressures/history-migratory-pressures>

European Parliament. (2017-06-30). Europe's migration crisis. Hämtad 2019-05-23 från <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20170629STO78631>

Fores. (2019). *Turkiet-avtalet*. Hämtad 2019-05-23 från <https://www.migrationsinfo.se/turkiet-avtalet/>

Freidrich, Katja.; Jandura, Olaf. (2014). The Quality of political Media Coverage. I Reinemann, C (red). *Political Communication: Handbooks of Communication Science, Vol 18*. 351-373. Berlin. De Gruyter Mouton.

Gamson, William.; Modigliani, Andre. (1989). Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power. *American Journal of Sociology, Vol 95*. DOI: 10.1086/229213.

Goffman, Erving. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Cambridge. US: Harvard University Press.

Greussing, Esther.; Boomgaarden Hajo. (2017). *Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe's 2015 refugee crisis*. *Journal of Migration Studies*, 43:11, 1749-1774. DOI: [10.1080/1369183X.2017.1282813](https://doi.org/10.1080/1369183X.2017.1282813). Hämtad 2019-05-23 från <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/1369183X.2017.1282813?needAccess=true>

Häger, Björn. (2014). *Reporter: En grundbok i Journalistik*. Lund. Studentlitteratur AB.

Iyengar, Shanto.; Kinder, Donald. R. (1987). *American politics and political economy. News that matters: Television and American opinion*. Chicago. University of Chicago Press.

Karlsson, Mikael.; Strömbäck, Jesper. (red.). (2015). *Handbok i Journalistikforskning*. Lund. Studentlitteratur AB.

Kantar Sifo. (2017). *Räckviddsrapport*. Stockholm. Kantar Sifo.

Lacy, Stephen.; Riffe, Daniel.; Stoddard, Staci.; Martin, Hugh.; Chang, Kuang-Kuo. (2001). *Sample Size for Newspaper Content Analysis in Multi-Year Studies*. *Journalism and Mass Communication Quarterly*. 78. 836-845. DOI: 10.1177/107769900107800414.

Küchler, Teresa. (2015-10-17). EU är otåligt, Erdogan har ingen brådska alls. Svenska Dagbladet. Hämtad 2019-05-28 från

<https://web-retriever-info-com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayPDF?documentId=05080320151017ad0c19d1cec5ac247d6a0410dcbbe3e0>

Matthes, J. (2009). What's in a Frame? A Content Analysis of Media Framing Studies in the World's Leading Communication Journals, 1990-2005. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, Vol. 86 (2), 349-367. DOI: 10.1177/107769900908600206

McComas, Katherine.; Shanahan, James. (1999). Telling Stories About Global Climate Change: Measuring the Impact of Narratives on Issue Cycles. *Communication Research*, Vol 26 (1), 30–57. DOI: 10.1177/009365099026001003

Melchior, Sigrid. (2016). *EU-handboken*. Klippan. Ljungbergs Tryckeri.

Melchior, Sigrid. (2019). *EU-handboken*. Klippan. Ljungbergs Tryckeri.

Mellin, Lena. (2015-09-07). Stefan Löfven hade öppet mål men tog inte chansen. Aftonbladet. Hämtad 2019-05-28 från

<http://web-retriever-info-com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/sear>

Novus Group International AB. (2019). *SVT/ Novus Väljarbarometer*. Hämtad 2019-05-23 från <https://novus.se/wp-content/uploads/2019/04/6262005954a4255d761f2eb42cab0ccf.pdf>

Olsson, Lova. (2019-04-09). Mätning: Klimat viktigaste EU-frågan. *Sveriges Radio*. Hämtad 2019-05-23 från <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7194836>

Patterson, Thomas. E. (1998). Time and News: The Media's Limitations as an Instrument of Democracy. *International Political Science Review*, Vol 19(1), 55–67. DOI: 10.1177/019251298019001004

Price, Vincent.; Tewksbury, David.; Powers, Elizabeth. (1997). Switching Trains of Thought: The Impact of News Frames on Readers' Cognitive Responses. *Communication Research*, 24(5), 481–506. DOI: [10.1177/009365097024005002](https://doi.org/10.1177/009365097024005002)

Reinemann, C.; Stanyer, J.; Scherr, S.; Legnante, G. (2012). Hard and soft news: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism, Vol 13* (2), 221–239.
<https://doi.org/10.1177/1464884911427803>

Semetko, Holli.; Valkenburg, Patti. (2000). Framing European politics: a content analysis of press and television news. *Journal of Communication, Vol 50* (2), 93-109.
DOI:10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x

Shehata, Adam. (2015). Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I Karlsson, M.; Strömbäck, J. (Red.) *Handbok i Journalistikforskning*, 360. Lund. Studentlitteratur AB.

Shih, Tsung-Jen.; Wijaya, Rosalyna.; Brossard, Dominique. (2008). Media Coverage of public health Epidemics: Linking framing and issue attention cycle toward and integrated theory of print news coverage of epidemics. *Mass Communication & Society, Vol 11* (2), 141-160. DOI: 10.1080/15205430701668121

Singer, Eleanor.; Endreny, Phyllis. (1994) Reporting on risk: How the mass media portray accidents, diseases, disasters and other hazards. *Risk: Health, Safety & Environment, Vol 5*(3), 261-270.

Skovsgaard, Morten. (2014). A tabloid mind? Professional values and organizational pressures as explanations of tabloid journalism. *Media, Culture & Society, Vol 36* (2), 200–218. DOI: 10.1177/0163443713515740

Ström Melin, Annika. (2017, 22 juni) EU vet inte hur båtarna ska stoppas. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2019-05-28 från

<http://web.retriever-info.com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayPDF?documentId=050915201706220fc45f4eda2781f5e016400c0e886641&serviceId=2>

Svensson, Niklas. (2016-03-08). Tuffa kraven från Turkiet - Turkiet kräver dubbelt så mycket pengar som tidigare - EU-ledarna: Vi har öppnat för ytterligare stöd. *Expressen*. Hämtad 2019-05-28 från

<http://web.retriever-info.com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayPDF?method=&pdfUrl=%2FproxyTest%2F%3Fid%3D050910201603082Sgyap0ootGh4nCuuA0XOstn000401010800%26x%3Da5172748b90d071e6714a08c88284f62&documentId=05091020160308b5129fd324e4cdf524c690388904bcb9&serviceId=2>

Sveriges Radio. (2018-11-15). Uppdrag - Om Sveriges Radio. Hämtad 2019-06-10 från <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=3113&artikel=1971435>

Tankard, James. W. (2001). An empirical approach to the study of media framing. I Reese, S. D.; Gandy O.; Grant, A. (red). *Framing public life: Perspectives of media and our understanding of the social world*, 95–106. Mahwah. Erlbaum.

TT. (2015-09-13). Tiotusentals visade stöd för flyktingar. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2019-05-28 från <http://web.retriever-info.com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayPDF?documentId=05080320150913094211d1bb9ef776e25ea38feae104ed&serviceId=2>

Tuchman, Gaye. (1978). *Making News: A Study of the Construction of Reality*. New York. Free Press.

van Gorp, Baldwin. (2005). Where is the Frame?. *European Journal of Communication*, Vol 20. 484-507. DOI: 10.1177/0267323105058253

von Hall, Gunilla. (2015-09-07). Flykten från helvetet blir Europas kris. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2019-05-28 från <https://web-retriever-info-com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayPDF?documentId=050803201509072917ecb82825d1a89d41e0501f88d9ee>

Wester, Kristin. (2009). *Avståndet till Europa: Om svensk EU-journalistik* (ISBN 978-91-7566-716-4). Timbro Medieinstitut.

Østbye, Helge.; Knapskog, Karl.; Helland, Knut; Larsen, Leif Ove. (2004). *Metodbok för medievetenskap*. Malmö. Liber.

Referenser i tidslinjen:

Europesika Rådet. (2019). *Tidslinje – hanteringen av migrationstrycket*. Hämtad 2019-05-28 från <https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/migratory-pressures/history-migratory-pressures>

Gogou, Kondylia. (2017-03-20). *The EU-Turkey deal: Europe's year of shame*. Amnesty International. Hämtad 2019-05-28 från <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/03/the-eu-turkey-deal-europes-year-of-shame/>

Holm, Kerstin.; Svensson, Anna.H. (2015-11-24). *Regeringen: Ny lagstiftning för färre asylsökande*. SVT Nyheter. Hämtad 2019-05-28 från <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/regeringen-utokade-id-kontroller-vid-gransen>

Holmqvist, Anette. (2015-11-05). *Morgan Johansson: "Det finns en gräns – och den är nådd"*. Aftonbladet. Hämtad 2019-05-28 från <https://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/3jxbBA/morgan-johansson-det-finns-en-grans--och-den-ar-nadd>

Human Rights Watch. (2017-10-24). *France: Inquiry Finds Police Abused Migrants in Calais*. Human Rights Watch. Hämtad 2019-05-28 från <https://www.hrw.org/news/2017/10/24/france-inquiry-finds-police-abused-migrants-calais>

Infomigrants. (2018-06-20). *Understanding Europe*. Hämtad 2019-05-28 från <https://www.infomigrants.net/en/post/10021/a-chronology-of-the-refugee-crisis-in-europe-1>

UNHCR. (2019). *Operational Portal: Refugee Situations*. Hämtad 2019-05-28 från https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean#_ga=2.34047400.822863960.1558625615-1030273681.1558431283

Bilaga 1. Tidslinje

En tidslinje av utvalda händelser och statistik över flyktingsituationen i EU 2014-2019.

2014

- kriget i Syrien och Irak för med sig ökade antal flyktingar. De 28 EU-medlemsländerna registrerade 570 800 asylansökningar 2014, en ökning med 44 procent jämfört med 2013. Nästan 60 miljoner människor räknades som på flykt i världen enligt UNHCR, men än vad som någonsin dokumenterats förut.

2015

- 19 april, UNHCR bekräftar att minst 800 migranter drunknat på medelhavet. Migranterna var på väg från Libyen till Italien när deras skepp förliste
- juli, Ungern upprättar taggtrådsstängsel längs med den Serbiska gränsen för att förhindra flyktingars framkomst
- augusti, Tyska kanslern Angela Merkel annonserar sin "öppna-gränser" policy gentemot flyktingar som kommer in i Europa
- 2 september, fotot av Alan Kurdi, en drunknad syrisk pojke på en strand i Turkiet blir viral. Fotot blir en stark symbol för Europas ansvar gentemot flyktingar
- 28 september, Europeiska unionens råd beslutar att påbörja den militära insatsen *Operation Sophia* med syfte att stoppa människosmugglare på medelhavet. Insatsen får blandad mottagning; kritikerna menar att insatsen handlar om att dämpa flyktingvågen till Europa och gör sjöresan dödligare för flyktingar
- 25 november, den svenska regeringen vill att antalet asylsökande ska minska drastiskt och annonserar att svenska asylregler ska anpassas till EU:s miniminivå. Tidigare samma månad har migrationsminister Morgan Johansson sagt "vår gräns är nådd"

2016

- mars, den så kallade balkanrutten genom Makedonien, Serbien och Ungern är stängd. Tusentals migranter är fast i Grekland
- 18 mars, EU:s och Turkiets ledare gör en ekonomisk överenskommelse som ska stoppa flödet av irreguljära migranter via Turkiet till Europa. Amnesty international varnar för att asylsökare återvänds till Turkiet utan att de fått möjlighet att söka asyl i EU eller fastnar i läger på de grekiska öarna på grund av eftersläpning i Greklands asylsystem
- 4 maj, EU-kommissionen lade fram en rad förslag om en reform av det gemensamma europeiska asylsystemet. Kommissionen vill skapa miniminormer för behandling av alla asylsökande och asylansökningar i hela EU. Detta för att förebygga att migranter reser till det land där de tror att de har störst möjlighet att få skydd

- över 5,000 personer har dött på medelhavet 2016. "Det här är de värsta antalet dödsfall på ett år vi någonsin sett", säger FN:s flyktingbyrå (UNHCR)

2017

- februari, Italien ingår i ett kontroversiellt avtal med Libyen. Syftet är att förhindra migranter genom att libyska kustbevakningen förhindrar överfarten av båtar med migranter och återför migranter till Libyen.
- 23 oktober, ett år efter att flyktinglägret i Calais rivits av franska myndigheter släpps en intern rapport där det framkommer bevis för att fransk polis använt tårgas och övervåld mot barn och vuxna migranter. Trots pågående övergrepp är hundratals migranter kvar i Calais i hopp om att ta sig till Storbritannien

2018

- I februari 2018 är tusentals flyktingar fast på överbefolkade flyktingläger på de grekiska öarna. Amnesty International kallar förhållandena på lägren för ett "öppet sår" för EU och mänskliga rättigheter
- UNHCR rapporterade att 2277 flyktingar försvann eller dog under 2018

2019

- 29 mars, trots hård kritik förlängs mandatet för insatsen Eunavfor MED Sophia till den 30 september 2019, men man ska tillfälligt dra in utplaceringen av insatsens sjöstridskrafter under hela denna förlängning
- 23 maj, hittills i år har 506 flyktingar försvunnit eller dött på medelhavet

Bilaga 2. Kodschema

1. Kvartal (fritext, t. ex. 14-kv2)
2. Publicerad år (ÅÅÅÅ)
3. Publicerad månad (MM)
4. Publicerad dag (DD)
5. Rubrik - (fritext, tre första ord)
6. Medieföretag (1. DN, 2. Aftonbladet, 3. SvD, 4. Expressen)
7. Typ av text (1. Nyhetsartikel/ reportage, 2. Ledare, 3. Krönika/kolumn, 4. Politisk kommentar, 5. Debattartikel, 6. Fråga/svar-intervju, 7. Guide)
8. Utrymme (1. Uppslag, 2. Ca en och en halv sida, 3. Ca en hel sida, 4. Ca en halv sida, 5. Ca en fjärdedels sida eller mindre, 6. 3 sidor eller mer)
9. Sakfrågan är (1. primär, 2. sekundär)
10. EU nämns (1. ja, 2. nej)
11. Förekommer ansvarsgestaltning i analysenheten? (1. Primär gestaltning, 2. Sekundär gestaltning, 3. Nej)
12. Förekommer mänskliga öden-gestaltning i analysenheten? (1. Primär gestaltning, 2. Sekundär gestaltning, 3. Nej)
13. Förekommer konfliktgestaltning i analysenheten? (1. Primär gestaltning, 2. Sekundär gestaltning, 3. Nej)
14. Förekommer strategigestaltning i analysenheten? (1. Primär gestaltning, 2. Sekundär gestaltning, 3. Nej)
15. Förekommer ekonomigestaltning i analysenheten? (1. Primär gestaltning, 2. Sekundär gestaltning, 3. Nej)
16. Förekommer moralgestaltning i analysenheten? (1. Primär gestaltning, 2. Sekundär gestaltning, 3. Nej)

Bilaga 3. Konstruerade veckor

2014

2a kvartal

Mån 2014-05-26
Tis 2014-05-27
Ons 2014-04-09
Tors 2014-04-03
Fre 2014-06-20
Lör 2014-04-12
Sön 2014-06-08

3e kvartal

Mån 2014-07-14
Tis 2014-09-23
Ons 2014-09-10
Tors 2014-07-17
Fre 2014-08-29
Lör 2014-09-13
Sön 2014-07-13

4e kvartal

Mån 2014-12-29
Tis 2014-11-18
Ons 2014-12-17
Tors 2014-10-16
Fre 2014-12-26
Lör 2014-12-20
Sön 2014-11-30

2015

1a kvartal

Mån 2015-02-09
Tis 2015-03-17
Ons 2015-02-18
Tors 2015-01-15
Fre 2015-01-23
Lör 2015-03-14
Sön 2015-03-15

2a kvartal

Mån 2015-05-11
Tis 2015-04-21
Ons 2015-04-29
Tors 2015-06-04
Fre 2015-06-19
Lör 2015-06-06
Sön 2015-05-03

3e kvartal

Mån 2015-09-07
Tis 2015-07-21
Ons 2015-09-16
Tors 2015-09-17
Fre 2015-07-31
Lör 2015-07-18
Sön 2015-09-13

4e kvartal

Mån 2015-12-28
Tis 2015-12-08
Ons 2015-11-18
Tors 2015-11-19
Fre 2015-11-06
Lör 2015-10-17
Sön 2015-10-18

2016

1a kvartal

Mån 2016-01-18
Tis 2016-03-08
Ons 2016-03-23
Tors 2016-03-03
Fre 2016-02-05
Lör 2016-02-27
Sön 2016-03-27

2a kvartal

Mån 2016-04-18
Tis 2016-06-21
Ons 2016-05-25
Tors 2016-06-16
Fre 2016-04-08

Lör 2016-04-23
Sön 2016-05-08

3e kvartal

Mån 2016-07-11
Tis 2016-07-12
Ons 2016-07-20
Tors 2016-09-01
Fre 2016-07-22
Lör 2016-08-13
Sön 2016-09-18

4e kvartal

Mån 2016-12-12
Tis 2016-10-04
Ons 2016-12-28
Tors 2016-12-29
Fre 2016-11-11
Lör 2016-10-01
Sön 2016-12-11

2017

1a kvartal

Mån 2017-03-20
Tis 2017-02-14
Ons 2017-02-15
Tors 2017-02-09
Fre 2017-02-24
Lör 2017-02-18
Sön 2017-01-01

2a kvartal

Mån 2017-06-05
Tis 2017-05-09
Ons 2017-05-17
Tors 2017-06-22
Fre 2017-04-21
Lör 2017-06-24
Sön 2017-05-28

3e kvartal

Mån 2017-09-04

Tis 2017-08-01
Ons 2017-07-05
Tors 2017-08-24
Fre 2017-07-28
Lör 2017-09-16
Sön 2017-07-16

4e kvartal

Mån 2017-10-23
Tis 2017-10-24
Ons 2017-12-27
Tors 2017-10-05
Fre 2017-12-29
Lör 2017-12-02
Sön 2017-11-05

2018

1a kvartal

Mån 2018-01-01
Tis 2108-03-20
Ons 2108-03-14
Tors 2018-01-18
Fre 2018-02-02
Lör 2018-03-24
Sön 2018-02-11

2a kvartal

Mån 2018-06-18
Tis 2018-04-24
Ons 2018-04-18
Tors 2018-05-03
Fre 2018-04-27
Lör 2018-05-19
Sön 2018-04-29

3e kvartal

Mån 2018-09-03
Tis 2018-08-14
Ons 2018-09-19
Tors 2018-09-27
Fre 2018-08-03

Lör 2018-08-11
Sön 2018-09-09

4e kvartal

Mån 2018-11-26
Tis 2018-11-13
Ons 2018-12-26
Tors 2018-10-25
Fre 2018-10-12
Lör 2018-12-08
Sön 2018-12-23

2019

1a kvartal

Mån 2019-02-25
Tis 2019-02-12
Ons 2019-03-13
Tors 2019-02-07
Fre 2019-01-11
Lör 2019-03-16
Sön 2019-01-13